

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۱۱) خرداد ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهیست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : بیرزاده - دلخوش فومنی - میرلاشاری - توکلی - دکتر رئیسی - دکتر قدرت‌اله واحدی .
- ۳ - تصویب صورتجلسه قبل .
- ۴ - تقدیم سؤال بوسیله آقای میرزالو ازوزارت رفاه اجتماعی .
- ۵ - تقدیم لایحه تمدید مدت تعیین شده در تبصره ذیل ماده ۲۲ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب بیست و ششم آذرماه ۲۵۳۶ ، بوسیله تیمسار سپهبد کائوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۶ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع به اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی و ابلاغ بدولت .
- ۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان .
- ۸ - طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور خارجه راجع به اجازه عضویت مؤسسه استانداردها و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بنون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور .
- ۹ - طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان بشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجازه بزرعین مستأجر ، باوراق قرصه .
- ۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به بیمه محصولات کشاورزی .
- ۱۱ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به اصلاح پاره‌ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۹ ماده به آن و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۲ - اعلام وصول لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون تصفیه امور ورشکستگی و الحاق دو ماده بان و اصلاح بعضی از مواد قانون تجارت و الحاق پنج تبصره بقانون مزبور از مجلس سنا .
- ۱۳ - ختم جلسه .

(مجلس ساعت ۹ صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد)

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
- (بشرح زیر خوانده شد)
- آقایان : ابضحی - اردلان - اسحق آگاهکش - سیف‌آثم افشار - دکتر برومند - دکتر بهادری - بهارلو - بهنیا - پارسا - پیشوائی - تژده - توکلی - تولائی زاده - جاف - محمدجزایی - خورشید - دکتر دادفر - دانشی - ذوالفقاری - ربکی - دکتر ستودم -

سید کلال-شادلو- صائب - دکتر ضیائی - عابدی- عالمی - دکتر عاملی تهرانی - عطارد - غلامرضا غضنفری - قرائی - فراچورلو - قوامی - کاسمی - صادق کاظمی - کسراتی - منولی - دکتر محققی - دکتر محمد کوشکی - معینی فراگزلو - موسوی - مهرزاد - دکتر نصیری - نواب صفا - وزیری - بانو برومند - بانو جهانیانی - بانوداودی - بانو زاهدی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : پیرزاده - دلخوش فومنی - میرلاشاری - توکلی - دکتر رئیس - دکتر قدرت اله واحدی .

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای پیرزاده تشریف بیاورید .

پیرزاده - جناب آقای رئیس - خانمها - آقایان، بطوریکه استحضار دارند علیاحضرت شهبانوی گرامی و نیکوکار ایران در آخرین روز سفر پنجروزه خود بشهرهای حاشیه کویر - روزاول خرداد ماه ۲۰۳۰ شاهنشاهی بشهر زواره واقع درحوزه اردستان تشریف فرما شدند - هلیکوپتر حامل علیاحضرت در ساعت ۱۰/۵ در میان احساسات شدید دهها هزار نفر ازطبقات مختلف مردم که ازدورترین روستا تا نزدیکترین شهر که مرکز اردستان است بزمین نشست . درطول خطسیر از فرودگاه تا داخل کوجه وخیابانهای شهر، فریاد جاوید شاهنشاه علیاحضرتا خوش آمدید ، فضای شهر را یکپارچه غرق شادی و غرور ساخت . شهر بسبب جالبی ازچند روز قبل آذین - بندی شده بود بگونه ای که در تاریخ چند هزارساله عمر خود نظیر آنرا ندیده بود . (احسنست)

به یقین روز اول خرداد ۲۰۳۰ شاهنشاهی برای شهرومردم آن روز تاریخی و باور نکردنی است . زبیر تاریخ این سامان هرگز بیاد ندارد از خاندان سلاطین ایران بجزله دور افتاده حاشیه کویر با هوای گرم و سوزان تابستان و سرمای سخت زمستان همراه با بادهای موسمی کسی بمنتظر بازدید قدم گذارده باشد - دیدیم در عرض رستخیز که مانند سایر پیشرفتهای همه جانبه ای که در کشور تحق رهزبهای شاهنشاه آریامهر انجام یافته و متضمن آسایش و رفاه مردم مملکت میباشد و بحق میتوان گفت که این پیشرفتهای همزمان با پنجاهمین سال سلطنت پرافتخار دودمان جلیل پهلوی شهبانوی نیکوکار ایران برای بازدید از پیشرفتهای چشمگیر این ناحیه که بحق بیش از طول تاریخ این سامانست بزواره تشریف فرما شدند ، با اینکه از دوسال پیش اهالی انتظار تشریف فرمائی شهبانو را

داشتند این امر به رؤیا بیشتر شایهت داشت تا واقعیت ولی عاقبت اراده عالی شهبانوی عالیقدر مادر تعقیب سفر دوسال قبل به آن سوی حاشیه کویر این بار بشهرهای اینسوی کویر استقرار یافت و آرزوی رویانی مردم بواقع پیوست . (صحیح است).

پس از تشریف فرمائی به نقاط دیدنی شهر از قبیل میدان قدیمی - مسجد جامع که بنای آن بسال ۳۰۰ هجری است - حسینیه بزرگ - مسجد امانار و بالاخره مقبره سید بهاء الدین حیدر جد اعلاای علیاحضرت که نسبت معظم لها پس از ۱۴ نسل بان بزرگوار میرسد ، مورد بازدید قرار گرفت - در همین جا بود که علیاحضرت سخت تحت تأثیر روحانیت و آثار ملکوتی مقبره جد بزرگوار خود واقع و خبرنگار رادیو تلویزیون ملی ایران را بحضور پذیرفتند و مضاجبه فرمودند .

بطوریکه تاریخ محمد حکایت دارد سید بهاء الدین حیدر در زمان هلاکوخان مغول در زواره میزیسته - پس از اینکه شهر بمحاصره لشکریان هلاکو درمیآید فرمان مقابله و مقاومت در برابر مهاجمین را صادر که در این مبارزه ملی و میهنی بشهادت میرسد و اهالی بتدبیر خواجه نصیر الدین طوسی از قتل عام نجات میابند - خاندان علیاحضرت از قدیم الایام با اهالی این منطقه نظر مساعد و مرحمت داشته حتی در تأمین آب مشروب زواره کمک های ذیقیمتی فرموده اند . معظم لها برای تأمین آب مشروب زواره و تکمیل بیمارستان اردستان و سایر نیازمندیهای حوزه او امر مؤکدی بمسؤلان امر صادر فرمودند .

بنماینده گی عموم اهالی شاهدوست و وطن پرست حوزه اردستان سیاس بی پایان خود را از تشریف فرمائی موکب مبارکشان بر زمین زواره و همچنین از توجهات و اوامر مؤکدی که در بازدید خود نسبت به پیشبرد برنامه های عمرانی صادر فرمودند ، همراه با آرزوی سلامت و طول عمر به پیشگاه شاهنشاه آریامهر و عالیاحضرت شهبانوی نیکوکار و والا حضرت تقدیم و اضافه بنمایم . کلاه گوشه دهقان با قناب رسید

چوسایه بمهرش افکند چون نوسلطانی (احسنست) ضمناً فرصت را مغتنم شمرده شمه ای از نیازهای حوزه انتخابیه را باستحضار میرساند :

۱- آب - خوشبختانه چون اردستان از جهت داشتن منابع و قنوت پرآب و گوارا بسیار غنی است که عموماً از کوی جنوبی سرچشمه گرفته و بسمت کویر سرازیر میشوند بطوریکه هر یک از این قنوت متجاور از سی اینچ آب داشته و بسیار برای شرب

مطلوب و پسندیده است - متأسفانه بواسطه طی هریک ۲ کیلومتر مسافت در اراضی شنی در تابستان بعلت گرما - وزستان بجهت یخبندان بشهرهای اردستان - زواره - شهرک های مهاباد - بوغار - و کهنساره نمیرسد اهالی توقع معجزه ندارند ولی این انتظار و توقع را دارند که با کانال کشی از تقریظ و تبخیر آبهای موجود در منطقه مرکزی جلوگیری بشود - اخیراً برخلاف کلیه اصول و ضوابط اجازه حفر جابه عمیق در جوار قنات مهاباد با فرادسود وجود داده شده که منجر بنا را حتی سکنه چند هزار نفری آن گردیده - بهر تقدیر در سانهای اخیر آب مشروب محلی، از جاهای عمیق که دارای املاح ناساعد و عموماً موجب سنگ کلیه و غیره میگردد تأمین میشود در صورتیکه اگر آب قنوت فوق که با شیب تند بسمت کویر سرازیر است کانال کشی بشود آب مشروب و زراعتی شهرهای مرقومه کاملاً تأمین میشود خوشبختانه فرمان رهبر عالیقدر و بیدار دل ما برای جلوگیری از تبخیر و تقریظ آبهای کشور شرف صدور یافته اهالی در انتظار اجرای سریع فرمان همایونی روز شماری میکنند .

۲- تلفن خود کار به اردستان با اینکه زمین آن در چند سال پیش خریداری و تحویل گردیده و وجه اشتراک نیز از مردم دریافت شده و مقرر بوده در این سال شروع بساختمان و بهره برداری شود کوچکترین اثری از اجرا مشهود نیست بهمین وضع است تلفن کوهپایه که همچنان مورد تقاضای شدید اهالی است .

۳- روستاهای حوزه اردستان بسرعت رو بخلیه است اغلب روستاها در اثر نبودن محل کار و کسب مناسب

خالی السکنه شده روستائیان از مدتها پیش بتهران و دیگر شهرهای بزرگ مهاجرت در صورتیکه با داشتن آب، زمین کارگر فراوان موقعیت جغرافیائی مساعد از لحاظ نزدیکی بتهران (حدود ۳۷ کیلومتر) قرار گرفتن سر جاده تهران بندرعباس، چنانچه صنایع تک واحدی در این ناحیه تأسیس شود ضمن احیاء کشاورزی محلی مشکل معیشت و زندگی مردم نیز حل و از مهاجرت بی رویه اهالی و تراکم جمعیت در شهرهای بزرگ جلوگیری خواهد شد . (صحیح است)

۴- رام با اینکه اردستان در ۱۲ کیلومتری شهر اصفهان قرارداد از داشتن راه مستقیم بمرکز استان محروم است در حال حاضر ارتباط با مرکز استان با طی مسافت ۱۹ کیلومتر جاده های غیر مستقیم برقرار میشود بین اردستان و کوهپایه اصولاً راه شوسه وجود ندارد - راه روستاها قابل ایاب و ذهاب نیست و نسبت بسبل بند روستاها که در معرض خطر سیل قرار دارند اقدامی نشده .

۵- برق - غالب روستاهای منطقه اردستان و کوهپایه فاقد برق میباشد با التفات به فرمان ملوکانه باینکه بین زندگی روستائیان و شهرنشینان نباید تفاوت باشد توجه مسؤلان وزارت نیرو را نسبت باین برق اهالی جلب مینماید .

۶- تلویزیون اردستان در حال حاضر چندان مطلوب نیست و از جهت فنی دارای اشکالاتی است که نسبت ببق آن باید اقدام شود، استنخای عطف توجه بموضوعات فوق که گوشه ای از خواسته های اهالی است دارم . (احسنست) رئیس - آقای دلخوش فومنی بفرمائید .

دلخوش فومنی - جناب آقای رئیس، همکاران عزیز و ارجمند :

شرح رخصاره خورشید زخفاش مبرس که در این دایره صاحب نظران حیرانند (احسنست)

پنجاه سال پیش مردی بزرگ در سرزمین مرد پرور مازندران که در میان خانواده ای اصیل و میان مردان راستین تاریخ پرورش یافته بود براریکه سلطنت شاهنشاهی ایران جلوس نمود . کشور ایران بعد از جنگ اول شبیه به بلور شکسته ای بود . رضاشاه کبیر با عشق به وطن تصمیم گرفت از این تکه های بلور شکسته ، ایرانی خورشیدگونه بسازد در آن زمان تولید ناخالص ملی بقیمت امروز حتی به ۲۰۰ میلیون دلار نمی رسید . تخت های بیمارستان از ۳ عدد

تجاوز نمی کرد . از دانشگاه خبری نبود . راه آهن و سرویسهای هوائی و کشتیرانی برای مردم در زمره رؤیا و خیال بود

اما رضاشاه بزرگ با عشق به وطن به همه این رؤیاها جامه عمل پوشانید و از ایرانی آشفته و هستی بر باد رفته ایرانی آزاد ، ایرانی آباد بنا نمود . (احسنست) روز سوم شهریور ۲۰۰۰ تاریخ شاهنشاهی ایران کشور عزیز مادر کام تلخ اشغال بیگانگان افتاد . رضاشاه بزرگ ایران را ترک کرد . و اما بزرگترین ثروتی که با خود برداشتی خاک وطن بود که بان عشق می ورزید و بخاطر آن زینت و یخاطر آن مرد (احسنست) و بزرگترین ثروتی که برای ملت ایران برجای گذاشت فرزند بیروندش محمد رضاشاه پهلوی بود که در تاریکترین ایام تاریخ معاصر وطن ما سکان سرنوشت کشورمان را بدست توانای خویشتن گرفت . آن روز محمد رضاشاه پهلوی به عنوان یگانه جلوه امید ایران هنگامیکه برای مراسم تحلیف بمجلس شورای ملی نزول اجلال فرمودند مردمیکه در بهارستان اجتماع کرده بودند . یک صدا فریاد میزدند زنده باد شاه زنده باد شاه . (صحیح است)

و این واقعیت نشانه این بود که ملت ایران می خواهد زنده بماند و مستقل زندگی کند. (احسن) دیدیم پس از گذشت ۳۰ سال به سیاسی مستقل و قدرتی شگرف و با اقتصادی شکوفان در اثر رهبری کاهیهانه شاهنشاه آریامهر رسیده ایم با انقلابی راستین کارگر شریک کاری شده که در آن رنج میبرد. دهقان صاحب زمین شد. زنان از مظار اجتماعی و سیاسی برخوردار گردیدند و بالاخره رستاخیز، موج دوم انقلاب، فرهنگ انقلاب، پدید آمد که من و تو هم کارا رجمند زائیده رستاخیزیم که در بارلمان رستاخیز اجتماع کرده ایم. همه مان شاهد بودیم و ملت ایران از رسانه های گروهی آگاه شدند که شاه مملکت در آئین نوروزی اعلام فرمودند که دودمان پهلوی شهری جز مهور وطن و علاقه ای جز سرفرازی ملت ایران ندارد. من از تریبون مجلس شورای ملی اعلام میکنم: پادشاهان قبله گاه از ملک پرنور باد

عدل و دادت بر سزایت معدلت دستور باد

ای سلیمان حشمت و فرخ رخ جمشید جم تیغ تو بفرق دشمن ناصر و منصور باد (احسن)

حال با ذکر مقدمه ای می پردازم به تعاون، خودیاری و هم یاری از جمله دیرپاترین سنت های جامعه روستائی ایران است که فرهنگ انسانی اسلام نیز همواره ره گشای آن بوده است. بعلاوه مقتضیات اقلیمی کشور آن چنان بود که خودیاری و همیاری از جمله دیر پاترین سنت های جامعه روستائی ایران است، که فرهنگ انسانی اسلام نیز همواره ره گشای آن بوده است. بعلاوه، مقتضیات اقلیمی این کشور پهناور نیز طوری است که روستائیان برای غلبه بر طبیعت و در جستجوی نان نیازمند کمک همدیگر بوده اند. آماده کردن یک قنات کار یک نفر و ده نفر نیست، حتی ساکنین یک روستا نیز چنین توانائی ندارند. پس برای بیرون آوردن آب از دل کوه و عبور دادن آن از زمینی که سخت بی رحم است، تلاش و تکاپوی جمعی مورد نیاز است. و ساختن یک مکان روستائی نیز کار جمعی روستائی را ایجاد می کند، این سنت دیرپا و توشه فرهنگی سازنده در گیلان شکلی دیگر نیز داشته است آنجا که یکی از روستائیان بلعلی، چون بیماری ویا نداشتن نیروی کار نمی توانست کار کشت و زرعش را دنبال کند باز همیاری دهقانان به کمکش می شتافت و او را سرپا نکمیداشت با این مقدمه وضع فعلی چنین سنتی را بررسی می کنیم.

در زمینه خودیاری باید گفت که رفاه بدست آمده از تکاپو و تلاش دوران انقلاب و ایده های نوئی که به روستا راه پیدا کرده است. روستایی به خصوص روستائی

گیلانی آنچه انتظار دارد از دولت و تشکیلات دولتی است اگر راه می خواهد و حمام اگر به مدرسه نیاز دارد سهمی برای خودش در نظر نمی گیرد و به علاوه هر بار نیز که خواسته با خودیاری خودش کاری را انجام دهد. نقش اداراتی که می بایست یار و یاور او باشند انجام نشده رها گردیده است و اینجاست که در گیلان صدها حمام ساخته شده است ولی اکثر آن مورد استفاده نیستند اگر ساختمانی برای درمانگاه، حمام و مدرسه ساخته می شود. همان نقشه ای در این استان پیاده می شود که در خوزستان پیاده می گردد و به همین علت چون این ساختمانها با نیازها و خصوصیات اقلیمی تناسبی ندارند یا بزودی از زمین می روند و یا اینکه بهیچوجه روستایی رغبت و علاقه ای به بهره برداری آن ندارد. در تحلیل این قضایا به جای می رسم که باید گفت برای سازگار شدن با ایده های نوئی که بروستا برده ایم. روستایی ما آموزش ندیده است، تعاونیهای ما دستگاههای نابالغی هستند که نمی توانند راهنمایی لازم رابه روستایی عرضه نمایند یعنی امکانات فنی و آموزشی در اختیار ندارند و تبدیل شده اند به دستگاهی که کارش در نوعی بده وستان ابتدایی خلاصه می شود. وقتی که حساب می کنیم روستایی گیلانی ۶ ماه از سال بیکار است برای پر کردن این اوقات فراغت و ایام بیکاری که می تواند صرف نظر از ضروری که باقتصاد شکوفان مملکت می زند خود منشاء انواع انحرافات باشد چه فکری کرده ایم؟ لابد خواهند گفت که مراکز صنعتی در جوار قطب های کشاورزی دایر گردیده تا اوقات بیکاری روستائیان در در این مراکز صرف گردد ولی متأسفانه باید گفت که مؤسسات صنعتی راهمه در جوار شهر هاجم کرده ایم. که این نه تنها فنی نظر و مقصود برنامه ریزی علمی است بلکه بر مشکل مسکن نیز در شهرها دامن می زند، چه اشکالی دارد که فلان کارخانه سازنده وسایل الکتریکی بجای تکیه زدن بشهری چون رشت که خود زیر فشار تراکم جمعیت است و به کمبود مسکن دچار است در جوار یکی از قطب های کشاورزی دایر شود (صحیح است)، صنایع دستی روستایی که از جمله پایاترین عوامل در اشتغال اوقات فراغت روستائیان است بتدریج بیونته فراموشی سپرده شده است، اگر روستایی گیلانی تا چندی پیش بنگهداری مرغ و جوجه و سبزی کاری در جوار کارهای دیگرش مشغول می شد امروز این شیوه راترک کرده برای تهیه مایحتاج روزانه اش به شهر هجوم می آورد. خلاصه اینکه رفاه و ایده های نو به روستا راه یافته اند ولی چون روستایی آموزش ندیده

است نمی تواند از این ایده های نوبه نحو مطلوب استفاده کند.

و کاری را که ادارات مسؤل انجام میدهند علیرغم همان بودجه و نیرویی که صرف می شود چون با مقتضیات مکان و با نیازها انطباق ندارند و سنت های روستایی در ساختن آن در نظر گرفته نشده و خود نیز سهم کمتری داشته اند، بنابراین نمی توانند خود را با آن سازگار کنند و قدر او اهمیت و ارزش این تلاش برای شان آشکار نیست. هنگام با همه تلاش ها با در نظر گرفتن مقتضیات و شرایط روستایی و سنت های خوب روستاها نیازمندیم و اگر اینها را در نظر نگیریم بجایی می رسم که تعاون و امور روستاهای گیلان با ساختن انبار برنج رسیده است انباری که در جوار آن خانه های روستایی که شصت سال پیش ساخته شده اند تحمل برف را داشت ولی این انبار که با برخورداری از تکنیک لایه ساخته شده بود فروریخت و به نوشته روزنامه ها میلیون ها تومان به مملکت ضرر روزیان وارد کرد. در خانه گفتم بنام معلمی که ۱۸ سال در معلمان را لمس کرده ام پیشنهاد می کنم که برای رفاه معلمان کشور بانک رفاه معلم تأسیس شود که سرمایه گذار و بهره دهنده و بهره گیرنده آن معلمان کشور باشند متشکرم (احسن).

رئیس - آقای میر لاشاری بفرمائید.

میر لاشاری - بنام ایزد توانا و بنام نامی شاهنشاه مقام ریاست همکاران ارجمند برای اینجانب مباحث است، برای اولین بار فرصتی پیش آمد تا بنمایندگی از طرف هزاران فرد بلوچ شاهدوست و میهن پرست و حق شناسی خویش را در ساعت مقدس خانه ملت به پیشگاه شاهنشاه آریامهر زخیر توانا و اندیشمند تقدیم دارم ما مردم بلوچ به بزرگت انقلاب شاه و ملت و توجهات خاصی که خاندان جلیل هلموی به منطقه بلوچستان برای جبران عقب ماندگیهای گذشته در همه زمینه ها مبذول میدارند، مانند سایر برادران ایرانی خود، از مزایای دوران انقلاب ایران بهره مند میباشیم البته بایستی همکاران گرامی باین مطلب توجه داشته باشند که منظور اینجانب از پیشرفت نه تا حد بی نیازی است و میتوان گفت که در مقام مقایسه زندگی خود با گذشته های نه چندان دور در گرونیهای عظیمی در کلیه شؤون زندگی مردم - مشاهده میشود

و بی به جهت گسترش ارتباطات و مسافرت به شهرها و احیاناً کشورهای خارج و آگاهی از زندگی نوینی سطح نوع و خواسته های آنها بالا رفته. و این هم خود نشانه پیشرفت است.

دیگر روستائین بلوچ حاضر نیست که زندگی فقیرانه گذشته را ادامه دهد خودش را ایرانی میدانند و زندگی خوب ایرانی را در شهرها می بیند و انتظار دارد که مانند آنها در همان دورترین نقطه کشورش از کلیه مزایای زندگی ایرانی برخوردار باشد، و حق هم همین است (صحیح است).

اینجانب بنابه وظیفه ای که در قبال الطاف شاهنشاه آریامهر و موکلین خود دارد پیشنهادهایی که برای منطقه شریخش هستند و هم چنین نیازها و کمبودهایی که در بعضی از زمینها مشاهده میشود تا جائیکه در این وقت اندک بگنجد مختصراً به عرض میرسانم - امیدوارم مسئولین اجرائی بالهام از افکار بلند شاهنشاه آریامهر پاسخ گوی خواسته های مردم شهرستان ایرانشهر خواهند بود.

شهرستان ایرانشهر هر روز نامش از رادیو و دیگر بنگاههای رسمی مملکت بگوش میرسد که گرمترین نقاط کشور میباشد آن چه را که لازم و وجدان اینجانب امر میکند باید عرض کنم این است ساکنین و اهالی ایرانشهر و توابع آن از نظر فرهنگ و بهداشت و کشاورزی عقب تر از تمام شهرستانهای دیگر کشور است، لذا پایه های اقتصادی و زندگی اهالی آن است ترولر زنیتر میباشد و آن چه بیشتر باعث عقب ماندن این شهرستان ایجاد شده نخست پراکندگی جمعیت و بعد مسافت نا هموار راه روستاها و قصبات آن بیکدیگر است - عنوان کردن این مطلب کلی از طرف اینجانب سببی دارد و آن تمام شدن اسفالت جاده سرتاسری مرکز به ایرانشهر است در اینجا لازم است توجه جناب آقای شهرستانی وزیر محترم راه و ترابری را که در زمان خود منشاء خدمات فراوان و پر ارزش هستند باین امر مهم و حیاتی جلب نماید.

شاهراه ایرانشهر به چابهار که در زمان سردار بزرگ رضاشاه کبیر بنیان گذار ایران نوین فقط عبور و مرور داشت و هم چنین راه مزبور در زمان شاهنشاه آریامهر پدر تاجدار ملت ایران در موقع استانداری جناب آقای علم وزیر محترم دربار شاهنشاهی در استان سیستان و بلوچستان بغل بری کوههای تنگ سرخه و ساختن ریگ اسکله مردم آن سامان را مقداری نجات دادند - اما چون رفت و آمد کلیه وسایط نقلیه از چابهار به ایرانشهر و بالعکس از این راه صورت میگردد نایسته است حالا که راه زاهدان به ایرانشهر اسفالت شده است راه اصلی ایرانشهر به چابهار از طریق اشکله لاشار نیک شهر نیز تعریض و

اسفالت شود - نا یادگار برارزش رضاشاه کبیر همیشه جاویدان باقی بماند و با این عمل بزرگترین خدمت را برای مردم این منطقه نیز خواهند نمود.

ضمناً اسماں برای مردم بلوچستان سالی بربرکت بودیا نزول بارانهای مداوم گونی طبیعت در این منطقه به سر مهر درآمده بود اگرچه این مهر طبیعت برای کشاورزان از نظر آب زیرزمینی بی نهایت خوش حال کننده بود ولی برای محصول گندم اسماں ضرر کلکی داشته و برای مسافران هم خانی از ناراحتی نبود راه شویه ایران شهر به چابهار در قریه سعیدآباد بایستی از وسط رودخانه بمبور عبور کنند تصادفاً در ایام عید که خود بنده جزو مسافرینی بودم بر اثر طغیان رودخانه مذکور عبور وسائط نقلیه بسیار مشکل و در مواقعی غیر ممکن بود و مسافران چندین روز در طرف رودخانه سرگردان بودند بدینوسیله از جناب آقای وزیر محترم راه و ترابری استدعا میکردم نسبت به احداث یک پل در عرض رودخانه مزبور که قریب صد متر میباشد اقدام سریع بعمل آورند هم چنین چند راه روستائی بین کلیه راه های روستائی حق تقدم و در آن شهرستان از نظر اقتصادی اهمیت فراوانی دارند بشرح زیر معروض امیدوارم توجه خاص نسبت به عرایضم معمول فرمایند.

۱- راه فوج به نیت ۲- هیجان به نیت از طریق لغران ۳- بزمان به دلگان ۴- فوج به اسفند از طریق پکنج ۵- گردهان به مسکوتان ۶- هریدک به شیرآباد ۷- نیان به راه اصلی چابهار ۸- شکنت به راه اصلی چابهار ثانیاً در سفر اخیر به حوزه انتخابیه ام مردم از عدم راه و نداشتن آب آشامیدنی سالم و برق منطقه ای از مسئولین امر گله داشتند با اینکه مسئولین امر در سطح استان و شهرستان فعالیت دارند اما کافی نیست چون بلوچستان و سیستان از هر نظر عقب افتاده تر است احتیاج به تحرك و مدیریت بیشتری دارد من در این سفر نارسانائی های زیادی مشاهده کردم نکتت نارسانائی ها و آگاه نکردن مسئولان امر خود یک نوع خیانت است به جامعه پس در اینجا است ازدولت خدمتگذار امیرعباس هویدا نخست وزیر محبوب و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران استدعا نمایم در مورد ساختن هرچه زودتر سدپیشن ویا هوکلالت و راه اصلی ایران شهر به چابهار و مرمت قنوات و متصل تر کردن راه های روستائی و تأمین برق منطقه ای در روستائی واجد شرایط از نظر جمعیت و پیش سیل برگردان در روستائی که ضرورت دارد و بالا بردن سطح فرهنگ و کشاورزی اقدام عاجلی مبدول فرمایند در پایان عرایضم دست نیایش بسوی پروردگار

متعال دراز نموده و عاجزانه از بارگاهش سلامت و سعادت وجود شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو و الاحضرت ولیعهد ثور دیده ملت ایران و سرفرازای و سر بلندای ملت ایران را خواستارم (احسنت).

رئیس - آقای توکلی بفرمائید.

توکلی - جناب آقای رئیس - همکاران گرامی در تاریخ هرملتی روز هائی وجود دارد که آن روز به تنهایی کاریک قرن را انجام میدهد و مردان بزرگ یافت میشوند که سرنوشت ملت خویش را تعیین می دهند یکی از روز هائی که در تاریخ ملت ایران ارزشمند میباشد روز سوم اسفند ماه سال ۲۴۷۹ شاهنشاهی می باشد که سرداری بزرگ سربازی آزاده با قیام ملی و مردانه خویش ایران را از سقوط حتمی نجات داد و به ایران آشفته و هستی بر باد رفته هستی و عظمت بخشید پهلوی اول رضاشاه کبیر بنیان گذار ایران نوین ایرانی از نو بنانهاد ایرانی آباد و آیرانی آزاد ساخت و بعد از رضاشاه کبیر فرزند برومندش شاهنشاه آریامهر براریکه سلطنت نشست با عشقی سرشار از مهر به وطن و با تلاش شبانه روزی خویش افتخار و سر بلندی برای ملت ایران آفرید و با انقلابی راستین و بی نظیر همه طبقات ملت ایران از سعادت و خوشبختی برخوردار گردیدند و تحولی بس شگرف در کلیه شئون این مملکت به وجود آمد (صحیح است) کشاورز صاحب آب و زمین گردید و کارگر صاحب سهام کارخانه شد زنان از مزایای سیاسی و اجتماعی برخوردار گردیدند و بالاخره همه و همه به سعادت رسیدند و آنگاه بخاطر ایجاد وحدت و یگانگی رستاخیز را بشارت دادند و ملت ایران یک صدا چون سربازانی جان برکف فرمان پادشاه خود را پذیرفتند وزیر یک پوشش سیاسی تحت عنوان حزب رستاخیز ملت ایران قرار گرفتند (صحیح است) تا با عنایت پروردگار توانا و رهبری های دایمانه شاهنشاه آریامهر در بر توستاخیز به تمدن بزرگ برسیم.

با درود فراوان به پیشگاه قائد عظیم الشان و رهبر مدبر و نیک اندیش ملت ایران اعلیحضرت محمد رضاشاه پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران اجازه می خواهم چند دقیقه ای برای دومین بار در این ساحت مقدس قسمتی از خواسته های و مشکلات حوزه انتخابیه خود را به استحضار برسانم تا پاسخی به انتظار مردم محل از یک نماینده آنها نماینده عصر رستاخیز داده باشم امیدوارم مسئولین امر این بار نسبت به رفع مشکل و تأمین خواسته های مردم منطقه وسیع الیگودرز همت گماشته و توجه بیشتری مبدول داشته تأمین نمایم تا بتوانیم نیت رهبر عالیقدر ملت ایران را که رفاه و آسایش مردم است تأمین نمایم.

۱- در عرایض قبلی به عرض رساندم قسمتی از راه الیگودرز به اصفهان و الیگودرز به درود و الیگودرز به خمین و شاهزندیبه از نا کشنده و غیر قابل تحمل است، رانندگانی که در سخت ترین راهها طاقت آورده و عبور کرده اند بین راه های مذکور عاجز مانده اند چندین بار با مقامات وزارت راه و ترابری مکاتبه شده و مذاکره کرده ام قول دادند مکاتباتی هم که رویه معمولی است مبادله شده ولی تا این تاریخ نتیجه مثبت گرفته نشده و گواه عرایض من در این مورد روزنامه شماره ۱۵۰۱۸ اطلاعات در چهارم خرداد ۲۵۳۵ تحت عنوان «خرابی جاده چلوکبابی الیگودرز را تعطیل کرد» می باشد. خوشبختانه انجام این درخواست حیاتی هزینه زیادی هم ندارد با توجه به فصل کار منطقه سردسیر الیگودرز که به خاسته آن بیش از سه ماه نموده از وزارت راه و ترابری خواستار انجام این امر مهم و حیاتی هستم برای مزید استحضار بعضی میرسانم که در این مورد دوبار هم با جناب آقای دکتر شادمان معاون محترم پارلمانی نخست وزیر مذاکره و کتباً استدعای بذل توجه کردم که با درود ضمن تأکید عرایض بنده دستورات مؤکدی دادند ولی هنوز نتیجه ای گرفته نشده، جا دارد از انبایات ایشان نیز تقدیر تشکر نمایم.

۲- بنده نمی دانم آیا اولیاء امور بخوبی با موقعیت جغرافیائی و اقتصادی الیگودرز آشنائی دارند یا خیر؟ الیگودرز منطقه وسیع عشائری و روزی از حاصلخیزترین مناطق این کشور بوده و نیاز به توجه بیشتری دارد اخیراً بدستور جناب آقای دکتر وحیدی وزیر نیرو کارشناسانی در امر آب به این منطقه اعزام و نتیجه کار آنان تا کنون اعلام نشده است ضمن تشکر از اقداماتی که بعمل آمده اهالی این منطقه تقاضا دارند بطریق که امکان دارد نسبت به تأمین آب کشاورزی آنان که در حال حاضر فوق العاده در مضیقه هستند اقدام گردد.

۳- با توجه به فرمان شاهنشاه آریامهر در مورد همسانی زندگی شهری و روستائی روستاهای منطقه الیگودرز فاقد برق میباشد بدینوسیله نظر مسئولین وزارت نیرو را نسبت به تأمین برق روستائی و تکمیل شبکه برق شهری جلب می نمایم بدیهی است که انجام این تقاضا با توجه به شبکه های برق سد محمدرضا شاه و سد رضاشاه کبیر که از اطراف الیگودرز می گذرند امکان پذیر است.

۴- در مورد امور درمان منطقه الیگودرز با توجه به اینکه جمعیت شیروخور عمید الیگودرز همیشه مورد حمایت

جناب آقای دکتر خطیبی بوده ولی تعداد تخت های موجود در بیمارستان وابسته به این جمعیت جوابگوی احتیاجات شهرستان دوست هزار نفری الیگودرز نیست اهالی تقاضا دارند ضمن افزایش تخت های موجود ۵۰ تخت خواب به یکصد تخت خواب یک نفر جراح با تجربه نیز بمحل اعزام فرمایند چون تنها جراح خارجی شاغل در جمعیت الیگودرز جوابگوی مراجعات مردم نمی تواند باشد.

۵- از وزیر محترم رفاه و تندرستی تقاضا دارد نسبت به ایجاد ده واحد درمانی در نقاط پر جمعیت و مراکز بخشها و همچنین ایجاد خانه بهداشت در نقاطی که لازم است اقدام فرمایند.

۶- تلفن شهری الیگودرز در حال حاضر مغناطیسی است اخیر بدستور جناب آقای وزیر پست و تلگراف و توجه مقامات شرکت مخابرات و تلفن تعداد دوست شماره دیگر به شماره های موجود افزوده شد که اهالی از این جهت تشکر دارند ولی با توجه به نیاز بیشتر اهالی تقاضا دارم ترتیبی داده شود که ساختمان مرکز تلفن خود کار هرچه زودتر شروع و نسبت به بهبود وضع تلفن راه دور نیز اقدام سریع بعمل آید.

۷- با توجه به اینکه الیگودرز منطقه کشاورزی است و در اقتصاد کشور از نظر تهیه مواد غذایی سهم بسزایی دارد، اهالی روستاهای شاپور آباد و چند روستای دیگر تقاضا دارند با توجه به اینکه شاپور آباد محل ایجاد طرح حوزه عمرانی میباشد و به تشخیص کارشناسان فن که اخیراً از محل بازدید بعمل آورده اند تقوی العاده مناسب تشخیص داده شده و بالابری کانال موجود در سراب این قریه و سایر روستاها حدود ده هزار هکتار زمین بسیار مرغوب زیر کشت آبی قرار خواهند گرفت پیشنهاد می شود وزارت کشاورزی در این محل طرح کشت و صنعت بقرحله اجرا در آورده که بمرور کلیه منطقه از تولیدی این طرح بهره مند گردد.

۸- از وزیر محترم تعاون و امور روستا ها که نسبت به تشکیل شرکتهای تعاونی روستائی مناطق ذلقی و شول آباد اقدام فوری نموده اند تشکر میکنم و توجه ایشان و مسئولین دیگر را به ایجاد راه روستائی الیگودرز به ذلقی که طوطی آن حدود یکصد و هشتاد کیلومتر میباشد و با ایجاد این راه که فوق العاده مورد نیاز اهالی منطقه خصوصاً عشایر شاهدوست که همگی به امر دامداری اشتغال دارند و میتوانند فرآورده های کشاورزی و دامی خود را به بازار برسانند و از این راه کمک بزرگی به تأمین

مواد غذایی کشور خواهند نمود مضافاً باینکه حدود یکصد کیلومتری مسیر از جنگلهای انبوه و درختان سیوه خود روی فراوان عبور خواهد کرد و در آینده مرکز جلب توریست قرار خواهد گرفت.

۹- برای آشنائی و تکمیل اطلاعات فنی و کشاورزی، منطقه الیگودرز احتیاج به تأسیس هنرستان صنعتی و دبیرستان کشاورزی دارد که فرزندان این شهرستان برای ادامه تحصیل در این زمینه ها ناچار به ترک زادگاه خود شوند لذا از جناب آقای وزیر آموزش و پرورش تقاضا میشود نسبت به انجام این خواسته اهالی توجه کافی مبذول داشته و دستور ایجاد این مؤسسات فرهنگی عام المنفعه را صادر نمایند و همچنین دستور تأسیس چند مدرسه راهنمایی در قراقرم جمعیت این شهرستان قبیل گندمینه - چمن سلطان - فرش - شول آباد - شاپور آباد - دولت آباد نیز صادر نمایند در خاتمه بازدیدگر نظر مسئولان امر راجع به صحت مذاکرات شماره ۱۴ مورخ ۲۵/۸/۴۰ نطق قبل از دستور این جانب جلب مینمایم بقیه وقت را به آقای دکتر رئیسی میدهم، متشکرم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر رئیسی بفرمائید.

دکتر رئیسی - با اجازه همکاران محترم، من امروز قصد صحبت نداشتم ولی از همین فرصت کوتاه استفاده میکنم و مسئلهای مربوط بمنطقه را که واقعاً روی قلب سنگینی میکند و سخت نا راحت کرده است در اینجا بسم نمایندگان محترم دولت میزنم (احسنت) لازمست تشکر هم بکنم از دو نفر از وزیران کابینه جناب آقای نخست وزیر که بمنطقه محروم من، به منطقه مستعین تشریف آوردند و دستوراتی دادند و وعدههایی دادند شاید این تشکرها در انجام این وعدهها منجر بکنند و وعدهها بمرحله عمل برسد بلی آقای دکتر استوده این تشکر بیهین علت است. امروز و دیروز و روزهای قبل همایش صحبت راه مطرح بوده چه راههای روستائی و چه راههای اصلی، دیروز آقای تقوی میگفتند به همت دولت عزیزم جناب آقای دکتر سعید و موافقت آقای نخست وزیر برای مرمت جاده هراز ۱۴۰ میلیون تومان اعتبار منظور شده که مقداری را اسباب سپردارند و مقداری را سال بعد ....

دکتر سعید - معذرت میخواهم این کار را من نکردهام به همت نمایندگان استان مازندران شده و از دوره قبل بوده است (احسنت).

دکتر رئیسی - بلی، بهمت نمایندگان دوره قبل بود و سال قبل شروع شده است همه با هم اقدام کردهاید

امیدواریم ثمره خیرش به تمام مردم برسد این جادهها مال و میراث کسی نیست برای همه مردم است از این اقدام هم تشکر میکنم ولی آنچه مربوط بمنطقه و حوزه انتخابیه من است من بارها در پشت این تریبون گفتهام باز هم میگویم من از استانی صحبت میکنم که از منابع طبیعی زیادی برخوردار است از آب و خاک و نیروی انسانی ولی متأسفانه یک مترجاده فرعی ندارد (نمایندگان - همه مناطق همینطور است) پس اشکال کار در کجا است؟! وقتی مجلس یک پارچه میگوید برای راههای فرعی اولویت قائل بشوید چرا باز اقدامی نمیشود؟ چرا برای رساندن سبب زمینی و بیاز از مرز بمرکز اینهمه باید خسارت بپردازیم؟ اشکال کار ما این نیست که پیاز و سیب زمینی برایمان گران تمام می شود بلکه اشکالمان این است که محصولات کشاورزی را نمیتوانیم به بازار برسانیم (صحیح است) و جادههای مال رو را اسفالت سرد ریختهاند شش، هفت ماه از سال بکلی راهها بسته است و جاده نداریم و در گردنه چندی پیش اتوبوسی واژگون شد و دهها نفر ازین رفتند من از چنین استانی صحبت میکنم چرا بما نرسید؟ با هزینه کمی مقداری از این مشکلات برطرف میشود، من میدانم وزیر محترم راه بسیار شخصیت محترمی است و برای همه قابل احترام هستند ولی دچار کمبود مالی هستند پس جناب شریف رازی، معاون محترم وزارت راه و ترابری، این اشکالات را کی باید حل کرد؟ شاید روزی که در همه مناطق هم حل شود در منطقه محروم ما بما چیزی نرسد ولی جادارند بیائیم و بنشینیم و جاره ای ببیندیم حساب دو دوتا چهارتا است اصرار راه از خوزستان به تهران از طریق استان ما، شهر کرد باید ایجاد شود چون جاده خرم آباد - اهواز کشش این بار ترافیک را ندارد (صحیح است) چرا با هزینه کمی که اتصال این راه برآورده میشود اقدامی نمی کنید؟ شاهنشاه ما خودشان شخصاً تشریف بردند با عقب افتاده ترین مناطق و از نزدیک با زندگی مردم آشنا شدند. شهبانوی گرامی مادر مناطق کویری با مردم به گفت و شنود نشستند و آقای نخست وزیر به تبریز رفتند و یک مقدار وعده دادند منم میگویم بلندشوید بیاید بمنطقه عقب افتاده ما و ببینید اشکال کار ما چیست اینکه میگویم راه تهران اهواز از طریق چهارمحال بختیاری بسیار کوتاه میشود حتی از تهران به شیراز و کرمان اولیبتی به انجام این برنامه بدهید متأسفانه آلان آقای دکتر شادمان در جلسه حضور ندارند امیدوارم باین موارد توجه شود من باز هم

در اینجا خواهیم. راتکرار میکنم و از طرق دیگری که بنظر برسد اقدام خواهیم کرد من واقعاً بان منطقه که میروم با اهالی محل در این خصوص جوانی ندارم که بدهم، من فکرمی کنم اگر مسئله جاده حل شود بقیه مسائل مطلبی نخواهد بود چون واقعاً جادهها بمنزله شریانهای مملکت است. (احسنت)

رئیس - آقای واحدی بفرمائید.

دکتر واحدی - با اجازه مقام ریاست همکاران ارجمند استحضار دارند که روز دوشنبه ۸ خردادماه، ۷۰۰ نفر از اعضاء گروه بررسی مسائل ایران در پرتو انقلاب شاه و ملت پس از یک سمینار سه روزه بررسی و تحقیق در مورد مسائل کشور به پیشگاه مبارک ملوکانه باریافتند.

بیانات شاهنشاه خطاب به اعضاء گروه بررسی مسائل ایران آنقدر عمیق و آموزنده و راهتار بوده است که در آن اجتماع مشکل از متفکران و اندیشمندان موجی از مسرت و شادی آفرید، شادی و مسرت از اینکه جامعه ایرانی امروزه از نعمت وجود رهبری برخوردار است که تا این حد نسبت به مسائل ملی و جهانی احاطه و تسلط داشته و خصوصیتی ممتاز در بارزنگو کردن حقایق دارند و آن اینکه در کمال صراحت حتی نقاط ضعف و ایراد را نیز متذکر میشوند، چرا که سیاست به زعم شاهنشاه ما، چیزی جز صداقت نیست (صحیح است) و این حقیقتی است که در رفتار شاهنشاه در مناسبات با همه ملل جهان بوضوح دیده شده است و به همین دلیل است که جامعه ایرانی شاهنشاه ما را بعنوان یک رهبر قاطع و مصمم و دوستی ایران را بعنوان یک سنگر مطمئن پذیرا هستند (صحیح است). مطلب فوق العاده جالب و قابل تعمق که در فرمایشات شاهنشاه خطاب به اعضاء گروه بررسی مسائل ایران در پرتو انقلاب شاه و ملت آمده است خصیصه تداوم و استمرار انقلاب ایران است، رهبر انقلاب در تأکید آنچه که از بدو تولد اصول انقلاب متذکر شدند بار دیگر فرمودند که «همانطور که گفتهام اضافه بر ۱۷ ماده انقلاب اگر حقیقتاً چیزی بنظر برسد یا جایگزین یکی از این مواد اصلی و اضافه باشد من با کمال میل پذیرای یک چنین کار خواهم بود» این نشانگران است که رهبر انقلاب ایران برای

انقلاب هدف یا هدفهای محدود نمی شناسند که با تحقق آن، کار و رسالت انقلاب ایران را پایان یافته بدانند. از نظر شاهنشاه جامعه ایرانی تا رسیدن به تمدن بزرگ باید همچنان در حال پویائی و تازه جویی برای رفع نواقص و معایب باشد در این حرکت عظیم، همه افراد جامعه ایرانی باید مشارکت داشته باشند، زیرا که جنبش فکری

مستدام و مستمری که با انقلاب اصیل و ممتاز ایران ملازمه دارد، امروزه تکلیف و رسالت هر فرد ایرانی است که در این برهه خاص و حساس از تاریخ شاهنشاهی ایران زندگی می کند. عبارت دیگر همانطور که انقلاب ایران یک انقلاب اجتماعی است و مخصوص طبقه و گروه خاص نیست و تعلق به همه افراد و گروهها است و برای همه طبقات متضمن خیر و برکت بوده و بگفته شاهنشاه بدخواه هیچکس نبود و خیرخواه همه بود، همه ملت ایران از هر گروه و طبقه نیز باید در خدمت این انقلاب مقدس باشند همه باید به این اصول و تکامل، هر چه بیشتر آن فکر کنند و با رهبر گرانقدر خود در این تکرار و راه جوئی همگام باشند و هماهنگ، همانطور که در همه زمینهها پیوسته چنین بوده و هستند. پس تمام افراد ملت ایران عموماً و همه متفکران ایرانی خصوصاً باید در اجرای این فرمان شاهنشاه با توجه به خصیصه استمرار و استدامه انقلاب ایران با تفکری عمیق و با احساس این وظیفه که شاهنشاه دموکرات و آزاده ایران حتی در بزرگترین تصمیم گیریها به مشارکت ملت معتقد هستند، بررسی و مطالعه و اندیشه کنند، و آنچه که باید بر اصول انقلاب ایران در جهت بازوری هر چه کاملتر آن اضافه شود پیشنهاد نمایند. بعنوان یک تن از ۷۰۰ عضو گروه بررسی مسائل ایران که افتخار شرفیابی به پیشگاه مبارک ملوکانه و استماع فرمایشات معظم له را داشتیم ادعان مینمایم که در لحظه ای که اعضاء گروه، فرمایشات صمیمانه، پدران و فیلسوفانه شاه، این سبب وحدت ملت ایران را می شنیدند و سیمای شجاع و مصمم شاهنشاه را می دیدند، همگی در دنیائی از شور و شوق و جذبیه بودند و سراپا گوش. بعنوان یک ایرانی با درک کامل بنویات شاهنشاه، شخصاً و در جوار گروه بررسی مسائل ایران سعی خواهیم کرد که یکی از همان انسانهای شاه دوست و با احساس مسئولیتی باشیم که شاهنشاه تفکر و توفیق در اصول انقلاب ایران را از آنان خواسته اند و اطمینان داریم که نمایندگان محترم مجلس رستخیز نیز همه چنین می اندیشند و همه در خدمت آرمانهای بزرگ انقلاب ایران سخت خواهند کوشید (صحیح است).

مسئله ای که چندی پیش متذکر شدم، موضوع راه هراز بود و لزوم توجه فوق العاده به این راه پرخطر و عرض این نکته که اگر قرار باشد که قتلهای ناشی از ریزش کوه در این جاده همچنان ادامه یابد بهتر است که این راه بسته شود. طبیعی است که هدف اینجانب از طرح

این مطلب توجه دولت به ترمیم جاده وقابل بهره برداری گردد آن بوده چنانکه جناب آقای نخست وزیر مقرر فرمودند وزارت راه با اختصاص ۷۰۰ میلیون ریال به اجرای یک طرح ضربتی برای ایمنی جاده هراز بپردازد. من ضمن عرض تشکر خود از دولت خدمتگزار، وظیفه مندهشتم که با توجه به تلگرامهای واصله از بابل و آمل تشکر و سپاس این مردم آزاده خطه مازندران را نیز بحضور جناب آقای نخست وزیر و جناب وزیر راه و ترابری عرض نمایم. زیرا که راه هراز با زندگی و سلامت همه مردم مازندران مربوط است و راهی است که هر نوع اقدام اساسی در آن خدمتی است که به همه مردم استان مازندران میشود.

با تأکید بر این نکته اساسی که هدف هر نماینده عصر رستاخیز باید بحکم ضرورت رسالتی که بعهدہ دارد خدمت باشد و پس ویگفته حافظ بزرگوار که:

حافظ وظیفه تو دعا گفتن است و پس

در بند آن نباش که نشنیدی شنیدی.

آنچه برای من بعنوان نماینده مردم بابل مطرح است خدمت به آنها و به مردم دیگری است که من میتوانم درست نماینده مجلس شورای ملی خدمتگزار آنها باشم، آنچه مهم است توفیق در عرضه خدمت است و اینکه بدانند من خدمت کرده ام برایم مطرح نیست. در اینجا از مؤسسه اطلاعات نیز که مثل همیشه مسائل روز جامعه را به نقد و بررسی می گذارد تشکر می کنم که در دومین گرد که با شرکت متخصصان امر تشکیل داد موضوع عدم ایمنی جاده هراز را از نقطه نظرهای تکنیکی و فنی بررسی نمود و من شخصاً از گفت و شنودهای این دوشنبه که در روزنامه اطلاعات چاپ شده است استفاده فراوان بردم. اکنون با اتمام فرصت مجدداً از دولت میخواهم که در جوار اقداماتی که برای تقلیل درصد خطرات جاده هراز انجام میشود، به چاره اساسی و بنیادی این امر یعنی اهتمام در ساختن جاده فیروز کوه توجه خاصی داشته باشند زیرا در این صورت هست که مسافران منطقه شمال که از همه نقاط مملکت خاصه در ایام تابستان می آیند و راهی شمال میشوند میتوانند در کمال اطمینان و بدون دغدغه خاطر به مسافرت شمال بیایند و با خاطرات خوب برگردند. و ما نیز شاهد فاجعه های دیگر نباشیم یا خبر آن را در جراید نخوانیم. (احسنت)

۳ - تصویب صورت جلسه قبل.

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری چیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴ - تقدیم سؤال بوسیله آقای میرزالی از وزارت

راه اجتماعی.

رئیس - آقای میرزالی فرمایشی دارید. بفرمائید.

میرزالی - سؤالی از دولت دارم که تقدیم میکنم.

رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۵ - تقدیم لایحه تمدید مدت تعیین شده در تبصره ذیل ماده ۲۲ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب بیست و ششم آذرماه ۲۰۳۲، بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ.

رئیس - وارد دستور می شویم تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم لایحه تمدید مدت تعیین شده در تبصره ذیل ماده ۲۲ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب بیست و ششم آذرماه ۲۰۳۲ را تقدیم میکنم و تقاضای تصویب آن را دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع به اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی و ابلاغ بدولت.

رئیس - گزارش کمیسیون نظام راجع به اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۴ خردادماه ۲۰۳۰ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۱۷۴۶۶ مورخ ۱۷۴۶۶/۷/۲۲ مورخ ۱۳۰۴/۷/۲۲ راجع با اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی را که قبلاً در مجلس شورای ملی تصویب و در مجلس سنا اصلاح گردیده است مطرح و مصوبه مجلس محترم سنا را مورد تأیید و تصویب قرارداد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورا اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۰۳۰/۲/۱۹ با حضور آقایان نصیر عصار معاون وزارت امور خارجه، محمد علی طوسی معاون وزارت علوم و آموزش عالی و محمد حشمتی معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۷۱۲۱۲ مورخ ۲۰۳۴/۱۱/۲۹ دولت راجع بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان را که در جلسه روز سه شنبه ۲۰۳۴/۱۲/۱۹ تقدیم و بشماره ۱۸۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان مشتمل بر یک مقدمه و یازده ماده که در تاریخ ۲۸ آبانماه ۱۳۰۴ (۱۹ نوامبر ۱۹۷۵) در تهران بامضاء رسیده است - تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمعی گزارش شورا اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز سه شنبه ۲۰۳۰/۲/۲۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -

دکتر سید علی اکبر فیروز آبادی

گزارش شورا اول از کمیسیون آموزش و پرورش بمجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه روز دوشنبه ۲۰۳۰/۲/۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

فانون اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی ماده واحده - افسران و همافران و درجه داران و محصلین مشروح زیر:

افسرانیکه در داخل یا خارج کشور دوره مقدماتی رسته ای یا معادل آنرا طی مینمایند و همافران و درجه دارانیکه در مراکز آموزشی داخل یا خارج کشور تحصیل میکنند و نیز آن عده از محصلینی که بدون داشتن درجه نظامی به هزینه نیروهای مسلح شاهنشاهی در یکی از مراکز آموزشی داخل یا خارج کشور برای خدمت در کادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی مشغول تحصیل مینباشند در صورتیکه بعلت ارتکاب اعمال خلاف حیث و شئون نظامی و مصالح نیروهای مسلح شاهنشاهی و یا بموجب مقررات پیش بینی شده در اساننامه مراکز آموزشی مربوط از خدمت اخراج و از ادامه دوره محروم شوند ملزم به پرداخت دوبرابر هزینه ای هستند که برای تحصیل آنان صرف شده و هرگاه اعمال ارتکابی آنان دارای جنبه جزائی باشد در مراجع قضائی تعقیب خواهند شد.

تبصره ۱ - در صورتیکه اخراج افسران، همافران، درجه داران و محصلین مذکور بعلت عدم استعداد و صلاحیت باشد از پرداخت هزینه تحصیلی مذکور در این فانون معاف خواهند بود مشروط بر اینکه عدم استعداد و صلاحیت صوری نبوده و ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد.

تبصره ۲ - اعمال ارادی عبارت است از اعمال که ناشی از عمد بوده و اراده فاعل در ارتکاب آن مؤثر باشد.

تبصره ۳ - این قانون از تاریخ ۱۳۰۴/۴/۲۶ قابل اجرا و از همان تاریخ مقررات بند یک ماده یک آئین نامه اجرائی قانون الحاق ماده واحده بقانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب تیرماه ۱۳۳۶ ملغی میگردد.

رئیس کمیسیون نظام - سرلشکر اسدالله ایلخانی

رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون نظام نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیون رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان.

رئیس - گزارش شورا اول موافقتنامه فرهنگی بین

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش - محمد شهرستانی گزارش شورا اول از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۵/۳/۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک آلمان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - هومر آشوریان رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شورماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸ - طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور خارجه راجع به اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور.

رئیس - گزارش شورا اول اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد) گزارش شورا اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۲۵۳۵/۲/۱۹ با حضور آقایان نصیر عصار معاون وزارت امور خارجه، ناصر شریف رازی معاون وزارت راه و ترابری و سیروس کرمانج معاون وزارت صنایع و معادن لایحه شماره ۶۷۹۴ مورخ ۱۳۵۴/۱۰/۲۹ دولت راجع به اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور که در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۴/۱۲/۱۲ تقدیم و بشماره ۲۷۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور

ماده واحده - به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران وابسته به وزارت صنایع و معادن اجازه داده میشود به عضویت انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی درآید و نیز به مؤسسه مذکور و آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک وابسته به وزارت راه و ترابری اجازه داده میشود عضویت کمیته اروپائی بتون را بپذیرد و حق عضویت انجمن و کمیته مزبور را بپردازد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهجاسمی گزارش شورا اول از کمیسیون راه و ترابری بمجلس شورای ملی کمیسیون راه و ترابری در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۲۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط با اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون راه و ترابری - فتح اله سلیمانی سواد کوهی گزارش شورا اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط با اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - جعفر حیدری گزارش شورا اول از کمیسیون صنایع و معادن بمجلس شورای ملی

کمیسیون صنایع و معادن در جلسه روز شنبه ۲۵۳۵/۳/۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه

مربوط با اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمانهای تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپائی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور را، مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون صنایع و معادن - یحیی معینی چاغروند رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم و فروش اسطاسی خرده مالکان مستأجر، باوراق قرصه.

رئیس - گزارش شور اول تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر، باوراق قرصه مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد) گزارش شورا اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز دوشنبه ۲۵۳۵/۳/۳ با حضور آقای علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی و آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه شماره ۳۸۹ مورخ ۲۵۳۵/۲/۱۸ دولت راجع به تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر باوراق قرصه را که در جلسه ۲۵۳۵/۲/۲۸ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۲۷۰ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر، باوراق قرصه

ماده واحده - خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر که اسطاسی خود را طبق ماده ۱۱ قانون مزبور بازارعین تقسیم کرده اند

میتوانند با رعایت شرایط و مقررات قانون تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر و ملحقات باوراق قرصه (مصوب ۲۵۳۳/۱۲/۶) قبوض اسطاسی خود را باوراق قرصه تبدیل نمایند.

دولت اوراق قرصه موضوع این قانون را حداکثر معادل بهای نقدی قبوض اسطاسی مزبور با رعایت ستایر مقررات قانون فوق الذکر، بتاریخ دو ماه پس از تصویب این قانون تحت یک سری مشخص منتشر خواهد کرد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - جعفر حیدری گزارش شورا اول از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه روز پنجشنبه ۲۵۳۵/۳/۶ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه دولت راجع به تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر باوراق قرصه را مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - عبداللطیف شیخ الاسلامی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی احتراماً پیشنهاد مینماید در شور دوم (لایحه قانون تبدیل قبوض اسطاسی خرده مالکان مشمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش اسطاسی مورد اجازه بزارعین مستأجر باوراق قرصه) کمیسیون محترم با توجه به تبصره ذیل ماده ۳ قانون قبلی مورخ (۲۵۳۳/۱۲/۶) پیش بینی فرمایند که برای بعضی از اشخاص ذینفع اشکالی در تبدیل قبوض ایجاد نگردد. در کمیسیون توضیح لازم داده خواهد شد.

با احترام - پرویز فرهنگ رئیس - لایحه و پیشنهاد برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور اقتصادی و دارائی راجع به بیمه محصولات کشاورزی.

رئیس - گزارش شور اول لایحه بیمه محصولات کشاورزی مطرح است قرائت میشود .
(شرح زیرخوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۲۰۳۵/۲/۱۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۸۴۲۷ مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۲۵ راجع به بیمه محصولات کشاورزی را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۴/۱۲/۲۶ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۲۴۳ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - جعفر حیدری

گزارش شور اول از کمیسیون بازرگانی بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه روز یکشنبه ۲۰۳۵/۲/۱۵ با حضور آقای زعیمی معاون وزارت بازرگانی و آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه بیمه محصولات کشاورزی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون بازرگانی - حسن اوحدی
گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز دوشنبه ۲۰۳۵/۲/۲۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه بیمه محصولات کشاورزی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - ایرج عطار

گزارش شور اول از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه روز پنجشنبه

۲۰۳۵/۲/۳۰ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها و آقای زعیمی معاون وزارت بازرگانی لایحه بیمه محصولات کشاورزی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - عبداللطیف شیخ الاسلامی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای حاجتی بفرمائید .

حاجتی - بسم الله الرحمن الرحيم ، با اجازه ریاست

محترم و همکاران گرامی ، لایحه ای مطرح است بنام لایحه بیمه محصولات کشاورزی ، قبلاً با بدین نام نماینده مردم از دولت جناب آقای هویدا تشکر کنم در مورد تقدیم این لایحه ، یادم هست اواخر سال گذشته بود که جناب دکتر شادمان این لایحه را تقدیم مجلس کردند و بعنوان عیدی ، این مزده رایبه نمایندگان دادند که این لایحه تنظیم و تقدیم مجلس میشود و این واقعاً برای کشاورزان جای بسی خوشحالی و امید است که مجلس رستخیز که تشکیل شده است از نمایندگان اسبیل قاطبه ملت ایران بتواند این لایحه را منظور کند که مورد نظر مردم است در اجرای منویات مقدس شاهنشاه در جهت رفاه مردم و رفاه و حفظ مصالح و منافع کشاورزان تصویب و بدولت ابلاغ کند ، تصور می کنم هیچیک از همکاران گرامی فراموش نکرده باشند زمان قبل از انقلاب و وضع کشاورزان و روستائیان این مملکت را ، و باز تصور نمی کنم از یاد کسی رفته باشد داستانهای زنجیرهای اربابان و شلاتهائی را که به کشاورزان و رعیت های آن زمان می زدند و امروز رعیت های آن روز مملکت آزاد شده اند .

بیش از ۱۲ سال از انقلاب شاه و ملت نمی گذرد و تمام کسانی که در این مملکت صاحب ملکی هستند ، در آن به کشاورزی مشغول میباشند . مسلماً تولید ایجاد علاقه میکند و حتی کشاورزانی که صاحب ملکی شدند و در آن کشاورزی میکنند علاقه آنها بیشتر میشود همین جهت است که کشاورزان این مملکت از بند رسته اند و بمملکتشان علاقه دارند و معتقدند که :

اگر سر بر تن بکشتم دهم
از آن به که کشور بدشمن دهم
باید بکشاورزان توجه خاصی مبذول داشت و مصالحشان را در نظر گرفت لایحه ای که مطرح است تا آنجا که بنده مطالعه کردم تصور میکنم

ضمن تشکری که از جناب آقای هویدا نمودم یک مقدار نواقص دارد و باید کامل شود و اصلاح گردد و تفتیح بشود مطالبی که دوست عزیزمان آقای رئیس در مورد جاده ها فرمودند که یک روستای عظیم در فلات نقطه چهارم حال بختیاری جاده ندارد و محصول چهارم در آنجا معطل میشود بسیار صریح است در صورتی که کشاورزان زحمت کشیده است جاده ای وجود ندارد که او محصولات خودش را بشهر برساند و باین ترتیب محصول ازین میرود و کشاورز که ۶ ماه یکسال زحمت کشیده همه اندوخته اش را از دست میدهد همه هستی خود را از دست میدهد بنده به این موضوع کاری ندارم که اغلب شده است که قهر طبیعت نیز همه محصولات کشاورزی را ازین ببرد دولت خدمتگزار مردم است و در عرض سالها نشان داده است که در اجرای منویات شاهنشاه قدم بر میدارد و ما باید باین موضوع توجه داشته باشیم . دوستی را سراغ دارم که از بهترین پیاز کاران شهید زفول بود پیازهایش را جمع کرد و با کامیون به تهران فرستاد و در تهران آنرا نمی خریدند و مستراً به رشت و تبریز فرستاد و این پیاز را به پنج ریال می فروختند هزینه حمل یک کامیون پیاز از زفول به تهران و از تهران به رشت چقدر میشود که این کیلونی پنج ریال آن محصول را بفروشد اگر این کشاورز تأمین نداشته باشد نمی تواند سال بعد این کشت را ادامه دهد (صریح است) و باین مناسبت می شنوید که پیاز نیست ، و سیب زمینی نیست و چیزهای دیگر نیست . بهرحال امیدوارم دولت این تقصیر را توجه کند و این لایحه را که تقدیم کرده است دقت بیشتری بشود که هر روز در مجلس شورای ملی از این سروصداها نباشد و اعضای کمیسیون کشاورزی با دقتی که همیشه در تصویب لوایح دارند این لایحه را با دقت هر چه بیشتر بررسی کنند تا لایحه ای از تصویب مجلس بگذرد که بتواند نظر کشاورزان این مملکت را تأمین کند (احسن است) .

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید .

دکتر عاملی تهرانی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند بدون شک لایحه بیمه محصولات کشاورزی یکی از ضروری ترین لوایحی است که حق این بود مدتها پیش تقدیم میشد و مورد بحث و بررسی قرار میگرفت و اکنون مراحلی از اجرای این قانون را پشت سر گذاشته بودیم ولی بهرحال از آنجائی که سیاست کشاورزی کماکان نگرانی شماره یک در عرصه سیاستهای ملی ما هست و بهمین دلیل ارزش و اهمیت این لایحه بطور عادی و خارق العاده ای

مطرح می شود بیمه نوعاً یک فعالیت بازرگانی و اقتصادی است در هر زمینه که باشد ولی بیمه محصولات کشاورزی در این موقعیتی که مطرح میشود بعنوان یکی از ضروریتهای حیاتی ملت ایران باید مورد توجه قرار بگیرد (صریح است) و من این بحث را از این نظر مطرح میکنم که اصولاً بموجب سنن پارلمانی بحث در کلیات لوایح فرصتی است برای اینکه قانونگذار نیات و مقاصد خودش را در مورد قانونی که مورد شور و بررسی و بحث است نشان بدهد . بنابراین دقیقاً باید بدانیم و توجه کنیم که مادر مورد یک لایحه بازرگانی و اقتصادی بحث نمیکنیم بلکه در مورد یک لایحه حیاتی بحث میکنیم که سرنوشت شصت درصد از جمعیت کشاورز بهره مند و برخوردار از انقلاب بستگی به این لایحه و لوایح دیگر از این قبیل که هنوز تقدیم نشده است دارد . چرا تا این اندازه اهمیت دارد برای اینکه اصولاً در جهان امروز موضوع سیاست کشاورزی تغییر کرده است . تا حدود ۵۰ سال پیش و شاید نزدیک تر یک تقسیم بندی شایع بود در میان دانشگاہیان و شاید در افکار عمومی وجود داشت و آن تقسیم بندی اقتصاد کشاورزی و اقتصاد صنعتی بود کشورها از نظر نزدیکی که به این دو محور داشتند تقسیم بندی میشدند ، یا کشوری دارای اقتصاد کشاورزی بود یا دارای اقتصاد صنعتی بود بهرحال یک حد مشخصی میان این دو محور اقتصادی بود و در آن زمان بر این مبنا بود که کشورهایی که دارای اقتصاد کشاورزی هستند باید نوعی محکومیت های ناشی از تجاوز سیاست های استعماری را هم تحمل کنند یعنی کشور کشاورزی کشوری بود که بسیاری از نشانه های عقب ماندگی را در خود داشته باشد ، چون کشاورزی است باید از قدرت تولید ناچیز هم برخوردار باشد برعکس کشوری که متکی به اقتصاد صنعتی است باید متجاوز باشد و باید دارای قدرت صنعتی و تولیدی بالا باشد اما گردش روزگار این تقسیم بندی را دگرگون کرد چون که در دنیای امروز دیگر ظلم و ستم و استعمار قابل تحمل نیست و چه بسا به سبب بیداری بسیاری از کشورهای جهان سوم ، شاید باید گفت معروف به جهان سوم چون معلوم نیست آن کشورهایی که خودشان را اطلاق به اول و دوم بودنشان می کنند خیلی هم شایسته این مقام و موقعیت و این اولی و دومی باشند . بهرحال کشورهایی در جهان پیدا شدند و در راه تحکیم مبانی ملی و استقلال ملی و بهرحال آن چه را که تاسیونالیزم می گویند کوشش کردند و کوشش میکنند حاصل این بیداری جهانی

دگرگونی در اقتصاد کلی جهانی است که در جهان امروز کوشش میشود آن رابطه غاصبانه که بر اساس قبل استوار شده بود میان دو گروه کشورهای پیشرفته و عقب مانده این رابطه دگرگون بشود و بر پایه عدالت اقتصادی در عرصه جهانی استوار شود در این فضائی که بدنبال تکمیل سیاست های مستقل ملی گام بر میدارد و در راه امحاء ظلم و ستم و استعمار کوشش می کند. تقسیم بندی اقتصاد کشاورزی و اقتصاد صنعتی هم از میان رفت یعنی یک بعد جدید برای تقسیم بندی مطرح شد. اقتصاد کشورها یک بار مورد بحث قرار میگیرد از لحاظ این که چه چیز تولید می کنند یکبار مورد بحث قرار می گیرد از لحاظ اینکه با چه قدرتی تولید می کنند یک کشور ممکن است کالای کشاورزی تولید کند ولی با قدرت تولید سرانه بالا یک کشور ممکن است کالای صنعتی تولید کند ولی با قدرت سرانه تولید پایین در نوع کالائی که تولید می کند نهنفته نیست که با چه قدرتی تولید می کند یک کشوری که پیش می رود الزاماً نباید نوع تولید خودش را عوض کند هر کشوری باید در جهت پیشرفت باشد و به قدرت سرانه تولید خودش پیفزاید حالا خواه محصول این قدرت سرانه بالا تولید کشاورزی باشد و خواه صنعتی باشد پس ما جهت سیاست اقتصادی کوششمان این نیست که در قطب صنعتی قرار بگیریم یا در قطب کشاورزی، بلکه کوششمان مبتنی بر این اصل است که بر قدرت سرانه تولید در کشور خودمان پیفزاییم و به همین دلیل باید برخورداری بشویم از پیشرفته ترین مزیای علم و تکنولوژی این یک اصل و اصل دوم این است که امروز در سراسر جهان هر کشوری با هر سیمانی از قدرت تولید به عنوان یکی از اصیل ترین اصل های سیاست ملی باید بهره برداری از حداکثر امکانات کشاورزی را مورد توجه قرار بدهد هر کشوری در جهان امروز مصمم و قاطع در صد آن می باشد که از تمام ظرفیت آب و خاکش استفاده کنند زیرا در جهان فردا در معرض این خطرات، جهانی که به گرسنگی تهدید میشود سرزمین اورا مورد طمع و بهره برداری قرار دهد. این یک اصل پذیرفته شده در جهان است بنابراین در سیاست اقتصادی به دو اصل باید اتکاء کنیم یکی بهره مند شدن از علوم و فنون و تکنولوژی برای بالابردن قدرت سرانه تولید در تمام زمینه ها خواه زمینه خدمات باشد خواه صنعت و خواه کشاورزی این یک اصل و اصل دوم این است که باید از تمام ظرفیت آب و سرزمینمان بهره برداری کشاورزی صحیح و مبتنی بر قدرت تولیدی بالا به عمل بیاوریم این دو اصل است که در ابتدا

گفتم موضوع سیاست کشاورزی عوض شده ما امروز باید کشور کشاورزی باشیم باین معنی که می خواهیم از تمام امکانات سرزمینمان بهره برداری کنیم بسیاری از کشورهای صنعتی امروز خاصه کشاورزی خودشان را حفظ کرده اند شما سال گذشته مرغ خریدید از آلمان کره خریدید از فرانسه، گوساله خریدید از فرانسه همه این کشورها صنعتی هستند ولی آن اندازه به کشاورزی خودشان اهمیت دادند و توجه کردند که امروز در حالی که موقع صنعتی خودشان را حفظ کرده اند در موقع کشاورزی هم صادر کننده شده اند بنابراین اینکه بخواهیم تفکیک کنیم و برگردیم به ۵۰ سال پیش که آیا باید کشاورزی باشیم یا صنعتی این تز کهنه است باید با قدرت تولیدمان پیفزاییم از همه قدرت تولیدات کشاورزی استفاده کنیم این تزی است که باید مورد بحث و تحقیق قرار بگیرد، قسمت دوم این است که در زمینه کشاورزی توجه بکنیم به این که این کار را کی باید بکند و این مسئله هم جهانی است و هم ملی کی باید مجری سیاست کشاورزی باشد، که این تولید عالی را در کشاورزی شکل بدهد البته کشاورزی برای اینکه پشت میزنشین شهری، بود و کرات شهری نمی تواند برای ماسیاست کشاورزی ایجاد کند (صحیح است). کشاورزی که در روستا هست و هنوز هم در آن جا زندگی می کند بدنبال جاذبیت های کاذب شهری که بر اثر عدم برنامه ریزی صحیح بوجود آمده روانه میشود عدم توجه به برنامه ریزی صحیح این جاذبیت های کاذب را بوجود آورده که باغدار چویدار، زارع کار و کشاورزی خودشان را رها کرده و امروز در شهر برای ما شیشه های اتومبیل را پال می کنند یا بلب بخت آزمایی می فروشند این نداشتن برنامه صحیح برای کشاورزی است، کشاورزی باید در جای خودش بعد از انقلاب مورد حمایت قرار می گرفت و این حمایت عبارت از این است که اول ایجاد انگیزه میکردند، انگیزه باید در جامعه روستائی ازین نرود این انگیزه سود است باید کار کشاورزی سود آور باشد و سیاست ها باید تنظیم کننده سود در جامعه کشاورزی باشد یک تعادلی میان نظام استخدامی باید بوجود می آوردیم که نیاوردیم ولی عدم تعادل سبب شده که جمعیت در بسیاری از بخش های کشاورزی میکشد بطرف شهرها و در شهرها بجای این که نعمت بوجود بیاورد نکبت و بدبختی بوجود آورده بهر حال آن چه باید از این به بعد به آن توجه شود این است که این سیاست کشاورزی که عرض کردم که هم باید قدرت تولید در

آن بالا برود هم میزان تولید وهم کیفیت تولید در آن باید عوض شود باید به مدد کشاورز باشد کشاورز یک انسان است با چند جنبه، این موضوع را جناب هویدا خیلی خوب در این جا مطرح کردند، کشاورز مالکد است، کشاورز سرمایه گذار است کشاورز کارگر است، کشاورز عنصر فنی است، یعنی عنصری است که به کیفیت کار خودش دگرگونی میدهد و آن را بهتر می کند، کشاورز بازاریاب است یعنی باید کالای خودش را ببرد به جاهای مختلف برساند و از آن استفاده کند کشاورز عنصر فرهنگی و صاحب رسالت است در این سرزمین، فرهنگ این کشور بمدد کشاورزان آزاد باقی ماند و موقعیت و فرهنگ این کشور و دفاع از این کشور به مدد کشاورزان در طول تاریخ انجام یافت. پس شخصیت کشاورز یک مجموعیتی دارد از تمام این جنبه ها منتها میفرمائید یک نفر به تمام این کارها نمیرسد (صحیح است) بنابراین تعاونی صحیح باید به مددش برود که در هر بخشی و در هر جزئی اورا کمک کند. کشاورز یکمک تعاونی سرمایه گذار میشود، برنامه ریز میشود و قطعات جدید را زیر کشت می آورد. این کار را اگر کشاورز بمیل و رغبت خودش و با انگیزه انجام بدهد ما زود تر به حریمی رسیم والا این قطب های مصنوعی کشاورزی که توی اطاقها طرح کرده اند، من اعلام خطر می کنم که بقیه کشاورزی ما را هم مضمحل می کند (صحیح است) قطب کشاورزی، جایجا کردن کشاورز، کار درستی نیست. چند روز پیش عده ای از دهقانان مهاباد که اولین طعمه قطب های کشاورزی هستند با نگرانی بمن مراجعه کردند و من بعنوان یک نماینده ملت باید درد دل آنها را منعکس کنم. آنها می گفتند که وزارت کشاورزی آمده برای ما قطب کشاورزی درست کرده است و می گوید این زمین که آباء واجداد تودر آن کشت می کردند، این زمین درجه سه است و ما باید آبروی قیمت زمین قبل از سداز ما بخریم وقتی می خواهند زمین را از ما بخرند قیمت زمین قبل از سد می خردند. ولی همین زمینها را بعنوان زمین های درجه یک، اگر کشاورز بتواند پول پیدا کند، قیمت زمین بعد از سد با میفروشند درست ما جرای زمین های عباس آباد تهران دارد در مورد مهاباد تکرار میشود. یک عده ای به من بخش زمینها را می خردند و بعد در یک گوشه دیگر بند وسط خودشان را برپا می کنند و آنجا قیمت های سرسام آور میفروشند. نتیجه این دادوستد که آنهم در شبکه این دستگاه های کند اداری، هنوز بسیاری از

آنهاست که زمینهای زیر سد خودشان را معامله کرده اند، پرونده هایشان مطرح است. سد تمام شده ولی زمین زیر سد هنوز پرونده اش مطرح است. حالا باین کیفیت و بدین ترتیب، باین تکنیک و با این ابزار اداری می خواهند یک جا زمین را بخرند و جای دیگر زمین بدهند و بدین شکل قطب کشاورزی درست کنند. این اعلام خطر است. روی این سیاست به مرحله ای که رسیده است باید تجدید نظر کنید. ما باید کشاورزی را حمایت کنیم. کشاورز را بمدد تعاونی های واقعی، تعاونی که در حد یک بانک فقیر عمل می کند، این تعاونی نیست، انگیزه ایجاد کنید، امکان بوجود بیاورید برای کشاورز، بمدد یک سلسله تدبیرها و نظام ها اگر لازم است روی دستمزدها تجدید نظر کنید اگر لازم است روی هر قیمت و سیاست و بالاخره هر کالائی تجدید نظر کنید بطوریکه فضائی بدهید که دهقان سر جای خودش بماند و برای من و شما روی زمینش را کشت کند والا آنچه ما از نفت و صنایعی که هنوز نداریم بدست بیاوریم باید در جهان فردا بدهیم یا زود سیب زمینی و کره و روغن نباتی بخریم مگر اینکه خودمان بتوانیم از تمام نیروی کشاورزیمان بمدد کشاورزان استفاده کنیم این نکته را فراموش نکنید اگر این کشاورز را از روستاها به شهرها کشانید دیگر از شهرها کسی را نمی توانید بروستاها برگردانید که برای شما کشاورزی بکنند (صحیح است). در مجموعه این سیاست بیمه های محصولات کشاورزی مطرح است، این را زود عمل کنید قبل از اینکه این کشاورزان از صحنه کار خودشان دلسرد شوند، قبل از اینکه قطب های کشاورزی بموقع اجرا گذاشته شود، که آینه واقفش تاریک است. قبل از آن کاری کنید که تضمین خرید بیاری کشاورز بیاید، بیمه کشاورزی واقعی بیاری کشاورز بیاید. بهر حال جای خوشوقتی است در همین حد که این لایحه را دادید، مشروط باینکه در جایگاه واقعی خودش ارزیابی شود. و من امیدوار هستم که در نظیر این لایحه واقعا یکبار هم این را آزمایش کنید که در هر منطقه کشاورزی و روستائی یکی از همین روستائیان را بیاورید نماینده بیمه کنید. یکی از همین روستائیان که مقبولیت دارد و ریش سفیدی دارد نماینده بیمه شما بشود و خسارات را بررسی کند و بعد هم بپردازد، یکبار هم بیاید به این چشم نگاه کنید. یک نماینده از تهران که پشت ترازی خودش می ایستد و هندوانه میفروشد او از همین روش استفاده می کند. در دهات

مختلف از میان روستائیان عواملی را انتخاب می کند و آن عوامل هم که آستینش مثل روپتانی پاره است و یقه پیراهنش کثیف است، بدست همین عوامل در سال ۳۰ میلیون تومان اعتبار بخش می کند و هندوانه را با آسانترین متد اداری جمع آوری میکند. چرا مادر سیستم اداریمان بدنبال یک چنین شیوه های آسانی نمی رویم؟ من هیچ نوع پیشنهاد خاصی در این مورد ندارم ولی در اینجا یک توصیه ای فقط عرض میکنم و آن اینست که یکبار هم کار را بدست خود مردم بدهید، بگذارید انریمه بدست خودشان انجام گیرد اما البته بیمه گر شما یک روستائی و از خود روستائیان باشد در این مورد اندیشه کنید اما چند مورد هست که باید توضیح بدهم. ماده ۵ این لایحه را اگر ملاحظه بفرمائید یک عنصر تعلیق به آینده های دور در آن هست. یعنی ماده ۵ اجازه میدهد که این لایحه ده سال دیگر اجرا شود. به همین دلیل در این مورد پیشنهاد دارم تا آنکه جریان کار را سریعتر بکنید. ماده ۶ در آن یک ابهامی است. شاید آن ابهام برای من باشد که گفته شده است بیمه اول خسارات را میپردازد و چنانچه بیش از اعتباراتی بود که در اختیار دارد آن را در طی سالهای بعد در بودجه پاداری کند و با و مسترد میارند. برای من این ابهام است که بیمه اول از کجا حق بیمه را میپردازد و بعد میگیرد؟ چون اگر برای این منظور خاص پیش بینی نشده باشد چه بسا که پیش بینی نشدن سبب شود که کار در مرحله اجرا متوقف گردد. عرض دیگری ندارم، خیلی سپاسگزارم و یک پیشنهادی دارم که تقدیم می کنم. (احسن)

رئیس - آقای قاضی بفرمائید.

قاضی - با اجازه جناب رئیس، کشاورزی از نظر نحوه تولید در دو فصل متمایز شایسته بررسی است. در فصل اول تولیدی مطرح می شود که اصطلاحاً کشاورزی صنعتی یا کشاورزی بازرگانی بان می گویند. چنین کشاورزی دارای زمینهای بسیاری است، ماشین آلات کافی دارد، در پناه سرمایه ای که دارد و تحصیل می کند از بسیاری از آفات مصون است و ما عملاً می بینیم که کمتر به کمک و حمایت دولت، مگر برای خرید محصولاتش نیازمند میشود. نقش این چنین کشاورزان کمک به ازدیاد تولید در سطح مملکت است و با اصطلاح جناب وزیر کشاورزی که بکثرت فرهنگستانی هم هستند، تا این مملکت را بر حلقه خود کفائی از نظر محصولات و نیازمندیهای کشاورزی برسانند، **مظهری** - به خود کفائی نمی رسند.

قاضی - اجازه بدهید خودشان نیابند دفاع کنند، معاونشان هم هستند اگر لازم شد دفاع می کنند در فصل دوم کشاورزی مورد بررسی و مطالعه هستند که زمینی اندک دارند و از این فعالیت کشاورزی برای ارتزاق زندگی می کنند؛ کلیه زندگیشان، تمام افکار و مفاهم زندگیشان وابسته است به مقدار زمینی که دارند، تولید می کنند و تبدیل می کنند و تولیدشان را به بازار می فرستند و در این رهگذر نیازمند بهایشان را تحصیل می کنند. این کشاورزان محتاج هستند به انواع و اقسام کمک ها که باید در درجه اول ملحوظ نظر سیاست کشاورزی دولت قرار گیرد، چون هیچگونه مسکنی برای مصونیت ندارند، زیرا همیشه در خطر دو آفت هستند: یکی آفت های ناگهانی که به بلیات ارضی و سماوی تعبیر می کنند. یکی تورم و عدم توازن هزینه تولید با قیمت خرید. (صحیح است) همانطوری که جناب کزرا عاملی فرمودند و بسیار صحیح فرمودند اگر کشاورزی ما برای کشاورزی سود آور نباشد ما بتدریج قدرتهای کشاورزیمان را از دست خواهیم داد. (صحیح است) دولت باید توجه کند که قیمت های خرید با هزینه تولید بطوری موازنه داشته باشد که یک سود عادلانه برای نگهداری کشاورز در مزرعه باور داده شود. اگر غیر از این باشد مانده کشاورز خواهیم داشت. کشاورزی. جاذبه چه صحیح باشد چه غلط این کشاورز را صید می کند. آنچه که کشاورز را از مزرعه دور می کند جاذبه های شهری نیست، عدم توازن و تعادل هزینه تولید با قیمت خرید است. این آفت است که کشاورز را از مزارع دور می کند. کشور ما اطلاع دارد که از مناطق کم آب دنیا است ما همیشه گرفتار کم آبی بوده ایم، اگر خشکسالی هم نشود مورد غضب آسمان هم قرار نمی گیریم، باز هم دچار کم آبی هستیم. با اعتقاد بنده یکی از بهترین لوایحی که دولت بمجلس رستخیز تقدیم کرده است همین لایحه قانون بیمه محصولات کشاورزی است اگر سختی باشد اینست که چرا این لایحه را امروز بمجلس آورده اند این لایحه باید هنگام با مرگ فتودالیسم بمجلس ایران تقدیم میشد این چنین لوایح را باید دمسال پیش در اوان انقلاب بمجلس میدادید شما ملاحظه کنید در این دمسال کشاورزان انقلابی که در صف اول مبارزه برای از بین بردن فتودالیسم مبارزه کرده است چه کشیده چطور تحمل زنج و میسیت کرده و تحمل این رنجها و مصیبتها بود که کشاورز را از روستا بشهر سوق داده است و بعقیده بنده این

لایحه یکی از هدفهایش جلوگیری از جذب جاذبه های شهری است که روستائیان و روستائیان را بشهرها جذب میکند اگر این لایحه صحیح اجرا بشود قسمتی از این خطر را مرتفع میکند همانطور که دوستان تذکر دادند ما برای همه چیز الان نیازمند خارج هستیم ما یک کشوری هستیم که میتوانیم جای بگذاریم مصرف داخلی خودمان در سر زمین خودمان تولید کنیم (قاسم زاده - صحیح است) بنده بخاطر دارم در یکی از سالهای اخیر شاهنشاهی آریامهر بمطرحه گرگان و دشت تشریف فرما شده بودند فرمودند که گرگان و دشت استعداد دارد انبار غله ایران باشد و تمام نیازمندی این مملکت را از نظر غله تأمین کند از نظر گندم و جو تأمین کند اما دولت چه اقداماتی کرده است که امروز ما باید هم غله وارد کنیم و هم جای؟ چه برنامه هایی خواهد داشت تا از این مشکل نجات پیدا کنیم؟ این برنامه ها را بنده نمیدانم اما اطمینان دارم این لایحه ایست که باید در موادش نظریاتی ایراد داشت تا بهتر بشود از این نظر بنده پیشنهادی دارم که تقدیم میکنم که مورد بررسی قرار بگیرد و باز هم تأکید میکنم که این یکی از بهترین لوایحی است که بمجلس تقدیم شده است و من جناب وزیر بازرگانی و معاونش تبریک میگویم هر دو از شخصتهای مورد احترام بنده هستند از جمع جهات و از دوستان استدعا دارم در هنگام طرح مواد نواقصی که بنظرشان میرسد و نظریاتی که دارند بصورت پیشنهاد مطرح بفرمایند خود بنده هم پیشنهادی دارم که تقدیم ساخت مقدس مجلس شورای ملی میکنم. متشکرم (احسن).

رئیس - آقای ضائب تشریف بیاورید.

ضائب - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران ارجمند درباره اصل لایحه همگی اتفاق نظر داریم که لایحه بسیار خوب و لازمی است که باید همان موقع یعنی بعد از مرگ فتودالیسم بمجلس داده میشد من درباره تهیه این لایحه میخواستم مطلبی عرض کنم و آن اینست که در تبصره ماده ۵ نوشته شده است وزارت تعاون و امور روستاها موجودی نقدی که تاکنون بمنظور بیمه کشاورزی جمع آوری کرده است بعنوان ذخیره فنی بصندوق انتقال خواهد داد این مطلب که عرض میکنم نحوه تنظیم لایحه صحیح نیست اینست که با این تبصره خواسته اند یک عمل خلاف قانون را که در این مدت انجام داده اند و پول را از کشاورز گرفته اند مجوز اقدامات گذشته را با این تبصره از مجلس بگیرند من نامه ای دارم از کشاورزان

چغندر کار اصفهان در سال ۱۳۵۳ بعد از مقدمه مینویسد در سال گذشته مقداری از محصول چغندر قند این جانب چغندر کاران و وزارغان منطقه رودشت و جی در ایلباراند گیهای متناوب و یخ زدگی جاده ها نتوانستیم بموقع تحویل کارخانه قند اصفهان بدهیم و در نتیجه به جناب آقای استاندار مراجعه نمودیم ایشان طبق دستور کتبی به کارخانه قند اصفهان دستور فرمودند که از محل بازدید، و خسارات چغندر ما را بپردازند و ما موران بازرسی چغندر کاری در معیت ما موران اداره تعاون و امور روستاهای اصفهان بمحل اعزام شدیم و پس از بازدید از محل گزارش امرا بمسئولان خود دادند و با مراجعه مدت ۸ ماه است که بی در پی طبق مدارک پیوست مراجعه نمودیم و در نتیجه بعد از مدت مذکور اداره تعاون و امور روستاها که محصول چغندر قند نزد آن بیمه می باشد و حق بیمه از کلیه محصول سال گذشته در اصفهان دریافت نموده جواب دادند که پرداخت خسارات بیمه مقدور نیست چون هنوز قانون آن تنظیم نشده است باید در مملکتی که انقلاب سفید آن همه جا را فرا گرفته و قوه مقننه در آن حکم فرماست میشود قانونی یکطرفه وضع کرد و سابقه ای در هیچ کجای دنیا تا بحال نداشته که شرکت بیمه ای حق بیمه دریافت و خسارت پرداخت نکند. ملاحظه بفرمائید یکی از اثرات اصلی انقلاب این بوده است که تمام قشرهای جامعه ما خوشبختانه اینقدر در کلیات روشن و واقف شده اند که باعث افتخار ما نمایندگان است که اینجا از طرف آنها صحبت میکنیم یک کشاورزی که در ده کار میکند و چغندر کاری میکند و خطش را ملاحظه می کنید که چقدر خوب نوشته. مینویسد در مملکتی که انقلاب سفید آن همه جا را فرا گرفته و قوه مقننه در آن حکم فرماست میشود قانون یکطرفه وضع کرد؟ و مینویسد در هیچ کجای دنیا سابقه نداشته که شرکت بیمه ای حق بیمه دریافت بکند و خسارت پرداخت نکند من در همان موقع شرحی نوشتم بوزارت تعاون و امور روستاها که در مورد مطالبه خسارت وارده به محصول چغندر قند مورد بیمه کشاورزان مناطق مذکور و نسبت به تأدیه خسارت وارده اقدام فرمایند و وزارت تعاون و امور روستاها در تاریخ ۱۸/۸/۵۳ بمن جواب داد عطف بنامه شماره ۳۳۶۱/۳ مورخ ۵/۷/۵۳ با اطلاع میرساند که در حال حاضر بعلم نبودن ضوابط اجرایی قانونی جهت بیمه محصول چغندر قند و عدم انعقاد قرار داد بیمه ای که حاکم بر حقوق و تکالیف و روابط بین بیمه گر و بیمه گزار باشد پرداخت خسارات وارده به چغندر کاران زبان دیده

مقدور نیست. ضمناً وجوهی که بعنوان حق بیمه محصول چغندر قند از چغندر کاران جمع آوری شده است جهت تأمین قسمتی از سرمایه صندوق بیمه‌های کشاورزی ایران که لایحه تأسیس آن تنظیم و برای تصویب مقامات قانونی تقدیم شده است و در اجرای قرارداد های بیمه‌ای که منعقد میشود مورد استفاده قرار خواهد گرفت و فعل مضارع را سروده‌اند، ملاحظه بفرمائید این نامه بتاریخ ۵۳/۷/۲۳ است و ما حالا داریم قانون را بررسی میکنیم یعنی سه سال است پول را از کشاورز گرفته‌اند و در باره پرداخت خسارت کشاورزان چغندر کار در گذشته در این لایحه هیچ موردی پیش بینی نشده است در پاسخ نامه وزارت تعاون و امور روستاها من مجبور شدم دوباره نامه‌ای بوزارت تعاون و امور روستاها بنویسم باین شرح که:

بازگشت بنامه شماره ۲۰۷۴۴ مورخ ۵۳/۷/۲۳ اشعار میدارد:

عدم ضوابط اجرائی قانونی جهت بیمه محصول چغندر قند و بالنتیجه عدم پرداخت خسارات وارده به چغندر کاران نمیتواند جواب قانع کننده‌ای برای کسانی که حق بیمه را بامید چنین روزی پرداخت کرده‌اند باشد و این سؤال پیش می‌آید که اساساً مجوز دریافت وجوه مذکور با عدم وجود ضوابط اجرائی قانونی جهت بیمه محصول چغندر قند و عدم انعقاد قرارداد حاکم بر حقوق و تکلیف در روابط بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار چه بوده؟ و مجوز تخصیص وجوهی که از کشاورزان تحت عنوان حق بیمه محصول چغندر قند اخذ گردیده است که تأمین قسمتی از سرمایه صندوق بیمه‌های کشاورزی ایران قبل از تصویب لایحه تأسیس صندوق مذکور چه میباشد؟

بنابراین با توجه باینکه اخذ وجوه مزبور تحت عنوان حق بیمه محصول چغندر قند طبعاً ایجاد تکلیف برای تأمین خسارات وارده بینماید، خواهشمند است مقرر فرمایند موضوع جبران خسارات وارده بکشاورزان در قبال حق بیمه دریافتی مورد بررسی قرار گرفته و موجبات پرداخت خسارات وارده را بنحوی مقتضی فراهم فرمایند. پس ملاحظه بفرمائید که این تذکرات را بنده کتباً و طی نامه شماره ۳۳۷۰ مورخ ۵۳/۸/۱۸ بوزارت تعاون و امور روستاها دادم ولی تا بحال جوابی از وزارت مزبور نیامده تا اینکه امروز پس از دو سال می‌بینیم این لایحه بمجلس آورده شده و همانطور که عرض کردم در یک جمله کوتاه و مختصر بصورت تبصره ماده ۶ آورده‌اند وزارت تعاون و امور روستاها موجودی نقدی که تا کنون بمنظور بیمه کشاورزی جمع آوری

کرده است بعنوان ذخیره فنی به صندوق انتقال خواهد داد بنابراین ملاحظه خواهید فرمودید که اگر میزان چغندری که در حال حاضر می‌گویند ۷۰۰ هزار تن در عرض این سه سال، البته من نمیدانم از چه سالی این پول را گرفته‌اند ولی اگر انسال ۱۳۵۱ هم حساب کنید و حق بیمه برای هر تن چغندر را ۲۰ ریال حساب کنید ملاحظه بفرمائید چه رقم هنگفتی را تشکیل میدهد.

بکنفرانمایندگان - محصول چغندر قند خیلی بیش از رقمی است که جنابعالی بفرمائید بیشتر از دو میلیون تن فقط در سال گذشته بوده است.

صائب - جناب معاون وزارت تعاون و امور روستاها میفرمایند پنج میلیون تن بهر صورت رقم دریافتی مسلماً رقم قابل توجهی است و عرض بنده اینست که مجوز دریافت این وجوه را وزارت تعاون و امور روستاها در مدت این سه سال از کجا داشته است؟

رئیس - آقای صائب مطالبی که میفرمائید مربوط به این لایحه نیست اینها را میتوانید بصورت سؤال از وزارت تعاون و امور روستاها مطرح بفرمائید.

صائب - بسیار خوب بنده در این زمینه سؤالی دارم که تقدیم خواهم کرد امیدوارم جوابی را که بعداً وزارت تعاون و امور روستاها در کمیسیون خواهد داد قانع کننده باشد.

رئیس - آقای توتونچیان بفرمائید.

توتونچیان - جناب آقای رئیس، نگرانی شماره یک که در مورد محصولات کشاورزی جناب آقای دکتر عاملی اسم بردند مطلبی است که واقعاً در بین تمام افراد جامعه موجبات نگرانی را فراهم کرده است بنده از همین فرصت استفاده کردم چون در موقع انتخابات بادم می‌آید یکی از قولهای من که به کشاورزان داده شده بود بیمه محصولات کشاورزی بود و از دولت نهایت تشکر و سپاسگزاری را می‌کنم که این لایحه را به مجلس داد و همانطور که فرمودند گرچه تقدیم لایحه دیر شده ولی بسیار لایحه مؤثر و مفیدی است بنده قصد صحبت نداشتم ولی چند مورد بنظم رسید که اضافه بکنم و آن اینکه چرا این نگرانی در جامعه بوجود آمد و چرا ما هر روز می‌بینیم که روستائیان دهات را رها می‌کنند و به شهرها سرازیر میشوند البته اینها علل مختلف دارد یک علت آن البته باین لایحه بیمه محصولات کشاورزی مسلماً مرتفع خواهد شد ولی علت دیگری که در اینجا بنده بیان میکنم بعلمت حرفه‌ای

که داشتم و از جناب وزیر بازرگانی استعنا میکنم توجه بفرمایند این است که چندی پیش در روزنامه‌ها خواندیم که بیاز کاران آذربایجان رابه این علت که گفته بودند بیاز تولیدی ما با اجرت و هزینه‌هایی که پرداخت می‌کنیم با قیمتی که از ما می‌خرند متناسب نیست بنابراین قابل کشت نیست اینها را دادگاههای نظام صنفی محکوم کردند در حالی که اینها چیزی نگفته بودند اینها گفته بودند بیاز کیلویی ۸ ریال را از ما یک تومان بخرید و وقتی که قیمت عادلانه در محصولات کشاورزی مورد توجه نباشد این بیمه محصولات کشاورزی یک طرف قضیه را حل می‌کند ولی طرف دیگر را لاینحل میگذارد. امروز در قیمت گذاری محصولات کشاورزی باید قیمت تمام شده و قیمت عادلانه و واقعی محصول مورد توجه باشد اگر به این مسئله توجه نشود بیمه محصولات کشاورزی به تنهایی نمیتواند و قادر نیست که کشاورز را در روستا و مزرعه نگهدارد. اما اگر فکر مصرف کننده را می‌کنید بنده عرض کنم باین اقدامات مصرف کننده رادر مملکت بیچاره کردید و تولید کننده را هم از بین بردید باین معنی که قیمت یک محصولی را الان با مقایسه می‌کنیم با سال قبل بنده خوشحال می‌شوم که اگر این هندوانه کیلویی ۸ تومان بدست مصرف کننده رسیده باشد دولی مطمئن هستم که کیلویی یک تومان بدست تولید کننده نرسیده است ماکه مصرف کننده هستیم کیلویی ۸ تومان هندوانه را خریدیم و الان هم که کیلویی ۲۳ ریال است باز متأسفانه ۴ کیلویی ۳ ریال آن بدست تولید کننده نمی‌رسد همین بیاز و سیب زمینی را ملاحظه بفرمائید چه قیمتی داشت و شما برای حمایت از مصرف کننده آمدید یک نرخی گذاشتید که هم کشاورز ازین رفت و دیگری نکاشت و هم ما بیاز کیلویی ۵ تومان رادر مملکت خریدیم. بنابراین وقتی که ما عملاً می‌بینیم یک سیاستی با موفقیت روبرو نبود باید در این مورد برنامه‌ها را تغییر بدیم بنده عرض میکنم مصرف کننده هیچوقت مایل نیست که کشاورز محصولی را بکار و ضرر کند مسلماً مصرف کننده مایل است یک کالایی را به قیمت واقعی اش بخرد اگر شما محصولات کشاورزی را در مقابل آفات بیمه میکنید بهترین کار را انجام میدید اما جناب وزیر بازرگانی شما که مورد احترام مجلس هستید باید به کمیسیون نظارت بر قیمتها دستور بفرمائید که تعصب خشک و بی‌مورد را در مورد قیمت واقعی کالاها بکاز نیندازد. من به عنوان نمونه عرض میکنم در بعضی از شهرها با همین گندم دولتی

نرخ نان کیلویی ۱۶ ریال و در شهری دیگر کیلویی ۱۱ قران است کدام درست است؟ این دلیل بر این است که سبب است هماهنگی در سطح کشور در مورد قیمتها وجود ندارد. قیمتها بایستی بر اساس نرخ واقعی و عادلانه تعیین شود تا اینکه محصولات کشاورزی برای کشاورز قابل کشت باشد. امیدوارم دولت که لایحه باین خوبی را به مجلس تقدیم کرده در این مورد هم اقدام کند. بنده آخرین عرض بدنبال فرمایشات جناب دکتر عاملی اینست که این روستاها را فقط کاتون های روستائی بدان معنی که فقط گندمی بکارند نمی‌شناسیم کانونهای روستائی ما، کانونهای حفظ امنیت و ملیت مملکت بودند و آنها را از هم نپاشید (صحیح است).

رئیس - آقای مظهری بفرمائید.

مظهری - گرچه صحبت در مورد این لایحه بسیار شده است ولی با اعتقاد من اگر این لایحه مهمترین لایحه‌ای نباشد که در این دوره در پارلمان مطرح است مسلماً یکی از مهمترین لواجیحی است که در این دوره مورد شور پارلمان ایران قرار گرفته است البته اجازه بدهید در آغاز صحبت عرض کنم که این لایحه متأسفانه ذیر به مجلس آمده و شاید مصداق داشته باشد این شعر: حالا که من افتاده‌ام از چا چرا؟ این لایحه را باید وقتی می‌آوردند که ما هنوز این گرفتارانیستمانیها در کار کشاورزی نبودیم این لایحه بیمه کشاورزی می‌بایست وقتی مطرح می‌شد که همه فرآورده‌های کشاورزی با کمبود مواجه نبود و وزارت بازرگانی، وزارت واردات محصولات کشاورزی نشده بود. بنده آنچه که در این لایحه خواندم بیمه محصولات کشاورزی به شرکت بیمه واگذار شده البته شرکت بیمه در کار خودش شرکت موفق بوده و توفیق هم داشته ولی من نمیدانم با ۵ میلیون تومان سرمایه‌ای که برای شرکت پیش بینی شده اگر مطابق فرمول معمول دستگاههای دولتی، که مبلمان و ساختمان تازه‌مد شده‌است، از خارج هم مبلمان بیاورند عمل بشود، این ۵ میلیون تومان فقط خرج تزئینات اطاق مقام مدیریت خواهد شد چطور با ۵ میلیون تومان سرمایه مقدم به عرضه بیمه محصولات کشاورزی می‌گذاریم؟ و اینجا هم عنوان میکنم که سیاست داریم از دولت و سپاسگزاری که این لایحه را آورده‌اند. باید آذغان کرد همانطور که جناب دکتر عاملی هم اشاره کردند و با وجود این ماده صافانه باید عرض کنم اینها مسائلی است که بیشتر جنبه سبیل کاری پیدا کرده است چطور میشود محصولات کشاورزی

رادراین کشور گسترده باین مسائلی که در حال حاضر مواجه هستیم فقط در یک مورد ۵ میلیون کیلوپرتقال را که خراب شده بود بدربار ریختند این پرتقال را اگر کیلویی ۲ تومان هم حساب کنید ۱۰ میلیون تومان میشود، آن وقت میانید ۵ میلیون تومان برای صندوق بیمه محصولات کشاورزی میخواهید سرمایه گذاری کنید ... (ادبیت مجلسی) - این سرمایه اولیه اش صندوق است خسارات را با آن بول نمیدهند، بلکه عامل پرداخت خسارت شرکت سهامی بیمه ایران است که طبق مقررات بیمه پرداخت خواهد کرد از کشاورزان حق بیمه دریافت میکنند (بیدارند) معدوم میخواهیم مثل اینکه شما توجه به مطالبی که جناب دکتر شمایی فرمودند فرمودید. بیمه محصولات کشاورزی یک بیمه بازرگانی نیست بیمه ای است که شما میخواهید محتمل کنید بروید سراغ کشاورز و کمکتش بکنید و جبران ضرر کشاورز را بکنید بیمه ای نیست که شما با تکیه به حق بیمه ای که از کشاورز بگیری یک تشکیلاتی بوجود بیاورید البته شرکت بیمه در کار خودش توفیق داشته ولی بیمه محصولات کشاورزی غیر از این بیمه است بنده این توجه را دارم که دولت هم کمک میکند و اگر صندوق کم هم آورد دولت میپردازد ولی بهر تقدیر صندوقی که به وجود میاید برای چنین کاربردی، سرمایه اولیه اش پنج میلیون تومان است. متکرر این مسأله که شما نیستید؟ بنده پیشنهادی در این مورد تقدیم مقام ریاست کردم. باید تکلیف بیمه را روشن کنید و از غم مهمتر باید اولویت به مواد غذایی داده بشود قرار نباشد که فردا اگر بیمه کشاورزی مطرح شد، من اسم آن سبزی را نمیدانم که زبرد اغواز میکارند (یکی از نمایندگان -- مارجوبه) بلی مارجوبه، سبزی معروفی که کیلویی ۳۰ تومان است، بیمه محصولات کشاورزی را نباید از مارجوبه شروع کرد. بیمه محصولات کشاورزی باید از گندم شروع بشود. از گندم و برنج و از آنچه که امروز در این موقعیت از زمان بعنوان بزرگترین حربه قدرتهای جهان مطرح است بنده در این مورد تقاضا دارم در کمیسیون کشاورزی به این نکته توجه بشود و تکلیف بیمه باید مشخص باشد که بیمه چه محصولاتی و از کی شروع میشود؟ و این حق اولویت هم حتماً برای مواد غذایی مطرح باشد ولی نکته دیگری را عرض کنم و بگذریم همه محصولات کشاورزی در چه زمینهای است چگونه مادر تمام خسارت دادن به کشاورز برمی آید ما روستاها یمان هنوز راه ندارند آیا در اثر عدم وجود راه هم محصولات کشاورزی را بیمه میکنیم کشاورز جبرتی از جبرتی می خواهد هندوانه اش را به بازار تهران بیاورد، راه ندارد و اغلب در مسیر راه، توی

گردنه هادر گرفتاری با اتومبیلها، سه چهار روز می ماند و هندوانه اش از بین میرود آیا این هم جزو بیمه هست یا نیست من این مطلب را نمیدانم ولی این مطلب را خوب احساس می کنم و لمس می کنم که اگر به کشاورز به معنای واقعی توجه نشود سال آینده جناب وزیر بازرگانی علاوه بر پیاز و سیب زمینی نخود و ماش و عدس و برنج فکر می کنم به آنجا برسیم که برای ادامه حیات دامپنا ناچار به وارد کردن علوفه هم باشیم خدا شاهد است این مسائل را به شوخی نباید انگاشت این مسائل قابل لمس است و احساس است این خطری است که جامعه ما را تهدید می کند باید به کشاورز توجه کرد نه به آن صورت که در مسئله جبرفت عمل کردند، خود کشاورز سرمایه گذاری کرده آب دارد چاه دارد بروند زمینهای آباد کشاورز را بخزند که می خواهیم واحد کشت و صنعت درست کنیم این واحد کشت و صنعت البته باید برود در جایی که برای کشاورزی آب و زمین مستعد است ولی کشاورز سرمایه گذاری نکرده، نه جائیکه خودشان سرمایه گذاری کرده اند و دارند بهره برداری می کنند میروند این قبیل زمینها را می خرند و کشت و صنعت درست می کنند این نه تنها کمک و حمایت از امر کشاورزی نیست بلکه گونه ای تخطئه کار اصیل کشاورز است (صحیح است).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بود در شورسواد رأی می گیریم. خانمها و آقایانی که موافقت خواهید می کنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بمنظور انجام بیمه محصولات کشاورزی، اشجار، دامها، طیور، کرم ابریشم و هم چنین آبیانی که بطریق مصنوعی پرورش داده میشوند، شرکت سهامی بیمه ایران موظف است صندوق ویژه ای بنام «صندوق بیمه کشاورزی» تشکیل دهد و طبق مقررات مربوط بخود اداره نماید.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم قسمت اول ماده ۱ لایحه قانون بیمه محصولات کشاورزی بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۲ - بمنظور انجام بیمه کلیه محصولات کشاورزی بدین توضیح که عبارت (محصولات کشاورزی) کلمه (کلیه) افزوده شود ..

با احترام - نعمت الله قاضی
رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - سرمایه اولیه بیمه کشاورزی پنجاه میلیون ریال است که شرکت سهامی بیمه ایران از محل اندوخته های خود تأمین خواهد کرد.

میزان سرمایه صندوق با تصویب هیئت عالی بیمه کشاورزی قابل افزایش خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد میشود که در آخر ماده ۲ لایحه بیمه کشاورزی اضافه شود:

که بانک توسعه کشاورزی از محل سیصد میلیون دلار وام مبلغ پنجاه میلیون تومان به صندوق بیمه کشاورزی کمک نماید.

با تقدیم احترام - کریم آصف - توتونچیان - رضاحجتی
رئیس - ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - هیئت عالی بیمه کشاورزی مرکب خواهد بود از وزیر بازرگانی که ریاست هیئت عالی بیمه را بعهده خواهد داشت و وزرای امور اقتصادی و دارایی و تعاون و امور روستاها و کشاورزی و منابع طبیعی و وزیر مشاور رئیس سازمان برنامه و بودجه یا معاونین آنان و رئیس کل بیمه مرکزی ایران و مدیر عامل شرکت سهامی بیمه ایران یا قائم مقام آنان.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - تعرفه حق بیمه و نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت از طرف شرکت سهامی بیمه ایران با همکاری وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و تصویب هیئت عالی بیمه کشاورزی خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۴ قانون بیمه کشاورزی محدود بزمان و بشرح زیر اصلاح شود:

۴ - تعرفه حق بیمه و نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت در ظرف مدت ..... از طرف شرکت سهامی بیمه ایران با همکاری وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و تصویب هیئت عالی بیمه کشاورزی خواهد رسید.

با تقدیم احترام - حبیب بهار

رئیس - ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - اجرای بیمه های موضوع این قانون بتدریج بر حسب اولویت خواهد بود. اولویتها، موارد بیمه، خطر هائی که بیمه میشود، سهم حق بیمه که بعهده بیمه گذار خواهد بود و میزان کمک دولت بابت حق بیمه به پیشنهاد وزارت بازرگانی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها و تأیید هیئت عالی بیمه تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه چاپ ۲۷۵ پیشنهاد مینماید: قسمت آخر ماده ۵ بشرح زیر اصلاح شود:

... به پیشنهاد وزارت بازرگانی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و با وزارت تعاون و امور روستاها و تأیید هیئت عالی بیمه کشاورزی تصویب هیئت وزیران خواهد رسید دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه موجبات اجرای اولین مرحله این قانون را فراهم آورد و گزارش آن را بانضمام سیاست کلی که در این مورد اتخاذ شده است باطلاع مجلسین برساند.

با تقدیم احترام - دکتر محمد رضا عاملی تهرانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که در ماده ۵ لایحه بیمه محصولات کشاورزی جمله بعد از (و تأیید هیئت عالی بیمه) بشرح زیر اصلاح گردد:

(تصویب کمیسیون های امور اقتصادی و دارایی و کشاورزی مجلسین خواهد رسید).

با احترام - پرویز فرهنگ

ریاست محترم مجلس شورای ملی
احتراماً پیشنهاد مینماید بضر اول ماده ۵ لایحه قانون بیمه محصولات کشاورزی بشرح زیر اصلاح شود:
ماده ۵- اجرای بیمه های موضوع این قانون بتدریج و برحسب اولویت مواد غذایی خواهد بود.....
با احترام - علی اصغر منظری

ریاست معظم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که تبصره زیر به ماده ۵ لایحه بیمه های کشاورزی اضافه شود:
تبصره - صندوق بیمه کشاورزی مکلف است حداکثر در ظرف دو سال پس از تصویب این قانون بیمه محصولات مندرج در ماده ۱ این قانون را برترتیب اولویت هادر کلیه نقاط کشور بمورد اجراء بگذارد

با تقدیم احترام - کریم آصف
ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که تبصره زیر به ماده پنج قانون بیمه محصولات کشاورزی اضافه شود:
تبصره - اولویتها به ترتیب اهمیت محصولات و همچنین آسیب پذیری بشرح زیر تعیین شود:
۱ - گندم ۲ - جو ۳ - چغندر قند ۴ - پنبه
۵ - دانه های روغنی و نباتی ۶ - اشجار ۷ - دامها ۸ - طیور
۹ - کرم ابریشم و سایر محصولات.
با تقدیم احترام - منوچهر بهارلو

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میشود فعالیت های دیگر دامپروری نظیر پرورش زنبور عسل نیز مشمول بیمه محصولات کشاورزی شود زیرا عده پرورش دهندگان زنبور عسل نسبت بگروه معدود پرورش دهندگان مصنوعی ماهی (آبزیان) بمراتب بیشتر است.

دکتر محمد ستاری محمد حسن دلخوش فومنی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد در مورد لایحه بیمه محصولات کشاورزی برای استفاده از مزایای بیمه محصولات کشاورزی میشود روستائیکه در قالب شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیها فعالیت دارند، اولویت قائل شود و این امر را میتوان با آنگاه کردن روستائیان از مزایای بیمه وامضاء قرارداد بوقوع مرحله اجرا در آورد.

دکتر محمد ستاری محمد حسن دلخوش فومنی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً در مورد لایحه قانون بیمه محصولات کشاورزی

از نظر اهمیت لایحه و تأثیر مستقیم آن نسبت به بهبود کشاورزی در ماده ۵ کلمه بتدریج حذف و نوشته شود اجرای بیمه های موضوع این قانون برحسب اولویت خواهد بود اولویت های موارد بیمه تصریح بمواد غذایی و اشجار میوه ای اعلام و سپس بقیه اقلام موضوع ماده یک این قانون بیمه خواهند گردید پیشنهاد مینماید.

با احترام - محمد رضا کبیری
ریاست محترم مجلس شورای ملی
در مورد لایحه قانون بیمه محصولات کشاورزی احتراماً پیشنهاد مینماید در قسمت آخر ماده ۵ پس از عبارت «و وزیران» جمله کمیسیونهای مربوط نیز اضافه شود.
با تقدیم احترام - عیسی تدین
رئیس - ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ماده ۴- شرکت سهامی بیمه ایران ارسال تراژنامه صندوق را تنظیم و پس از تأیید هیئت عامل شرکتهای بیمه ایران برای تصویب هیئت عالی بیمه کشاورزی تسلیم خواهد کرد، در صورتیکه جمع هزینه های صندوق و خسارتهای پرداختی با توجه بحساب انکائی طی یکسال مالی از جمع حق بیمه دریافتی (اعم از سهم بیمه گذار و سهم دولت) و سایر درآمدهای صندوق برای همان سال تجاوز کند مابه التفاوت با احتساب ذخایر فنی برای مدت ۵ سال از تاریخ تصویب این قانون در بودجه کل کشور منظور و پرداخت خواهد شد. در صورتیکه تراژنامه صندوق سود نشان دهد برای جبران خسارت در سالهای بعد بصورت ذخیره فنی در صندوق باقی خواهد ماند.

تبصره - وزارت تعاون و امور روستاها موجودی نقدی که تاکنون بمنظور بیمه کشاورزی جمع آوری کرده است بعنوان ذخیره فنی بصندوق انتقال خواهد داد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (آظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد).

ریاست عظمی مجلس شورای ملی
تظریه اینکه تراکم کار در وزارت تعاون و امور روستاها بعد تورم رسیده است استدعا می شود مجلس رستخیز تصویب لایحه بیمه محصولات کشاورزی را فقط منحول به وزارت بازرگانی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نمایند یعنی دولت تورم کارها در وزارت تعاون و امور روستاها را کاهش دهد.

سلا راجاف
رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شوردوم بند کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - گزارش شوردوم اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن مطرح است قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی
کمیسیون کشور در جلسات سوم و چهارم خرداد ماه ۲۵۳۰ با حضور آقای دکتر آگاه معاون وزارت کشور لایحه شماره ۳۳۶ مورخ ۲/۱۳/۲۵۳۵ دولت مربوط باصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و الحاق شش ماده به آن را که گزارش شور اول آن بشماره ۲۵۷ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب میگردد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
لایحه قانون اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن

ماده واحده - تبصره ماده ۷ بند ۲ ماده ۸، بند ۲ ماده ۹، بند یک ماده ۱۰ و مواد ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ بند ۲ ماده ۲۳ و تبصره ماده ۳۹ بشرح زیر اصلاح و مواد ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸ و ۱۱۹ بقانون شهرداری الحاق میگردد.

تبصره ماده ۷ بشرح زیر اصلاح میگردد:
«تبصره - جمعیتی که ملاک تعیین عده نمایندگان هر حوزه است آخرین سرشماری عمومی کشور است که نتیجه آن قبل از صدور دستور شروع انتخابات انجمن شهر رسماً اعلام شده باشد.»

بند ۲ ماده ۸ بشرح زیر اصلاح میگردد:
«بند ۲ - داشتن هجده سال تمام سن.»

بند ۲ ماده ۹ بشرح زیر اصلاح میشود:
«بند ۲ - داشتن ۲۵ سال تمام سن.»

بند ۱ ماده ۱۰ بشرح زیر اصلاح میگردد:

«بند ۱ - نخست وزیر و وزیران و معاونان آنان و نمایندگان مجلسین در تمام کشور و استانداران و فرمانداران و قضات دادگستری و شهرداران و بخشداران و کلیه رؤسای ادارات و سازمانها و شرکتهای دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و شهرداریها همچنین مدیرعامل شیر و خورشید سرخ، رئیس اطاق اصناف، رئیس شورای دآوری، رئیس انجمن بهداشتی، رئیس شورای آموزش و

پرورش منطقه ای و قائم مقام و معاونان مقامات مذکور در حوزه مأموریت و کار خود بااستثنای استادان و دانشیاران و استادیاران و سایر افرادی که در مؤسسات آموزش عالی تدریس میکنند مشروط بر آنکه دارای شغل دولتی دیگری نباشند.....»

ماده ۱۱ بشرح زیر اصلاح میگردد:
«ماده ۱۱ - از اشخاصی که با یکدیگر قرابت نسبی یا سببی بشرح زیر داشته باشند:

پدر - مادر - فرزند - نوه - برادر - خواهر - برادرزاده - خواهرزاده - همسر - خواهر و برادر همسر - فرزند همسر - فقط آنکسی که زای او بیشتر است میتواند عضویت یک انجمن را دارا باشد و در صورت تساوی آراء یکی از آنها بحکم قرعه معین خواهد شد و اگر قرابت پس از اتمام انتخابات و صدور اعتبار نامه یا هر زمانی از دوره قانونی انجمن حاصل ویا معلوم گردد بلافاصله در اولین جلسه ای که انجمن تشکیل میشود بحکم قرعه یکفر ابقاء میشود و بجای شخص یا اشخاصی که خارج شده اند از شخص یا اشخاصی که بعد از آنها را ایشان بیشتر است دعوت خواهد شد.»

ماده ۱۴ - بشرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف میشود:

ماده ۱۴ - «فرمانداران یا بخشداران حداکثر ظرف مدت سه روز پس از وصول دستور وزارت کشور تاریخ و محل تشکیل کمیسیون بوضع ماده ۱۰ و شرایط انتخاب شوندگان و مدت اعلام داوطلبی عضویت در انجمن را بموجب آگهی باطالع عموم اهالی بخش یا مرکز فرمانداری میرسانند. داوطلبان عضویت در انجمن باید داوطلبی خود را ظرف ده روز از تاریخ انتشار آگهی شخصاً بفرمانداری یا بخشداری تسلیم نمایند.»

ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میگردد:

«ماده ۱۵ - پس از انتشار آگهی مزبور در ماده ۱۴ بمنظور احراز شرایط قانونی در مورد داوطلبان عضویت در انجمن حداقل دو ماه قبل از روز اخذ رأی بدستور وزارت کشور در مرکز هر فرمانداری یا بخشداری کمیسیونی بریاست فرماندار یا بخشدار و عضویت رئیس دادگاه شهرستان در شهرستان و رئیس دادگاه بخش در بخش و رئیس اداره آموزش و پرورش و رئیس اداره ثبت احوال و یکفر معتمد محل با انتخاب فرماندار یا بخشدار تشکیل میگردد. در بخش ها رئیس آموزش و پرورش بخش، نماینده ثبت احوال عضویت کمیسیون را دارا خواهند بود. در غیاب افراد مذکور در بالا ازجانشین آنان دعوت بعمل خواهد آمد. در صورتیکه تکمیل تعداد اعضای کمیسیون با

افراد مذکور میسر نباشد فرماندار یا بخشدار می تواند از دبیران یا آموزگاران یا سردفتران و یا رؤسای شوراهای داوری و یا رؤسای خانه های انصاف یا رؤسای انجمن ده برای تشکیل و تکمیل عده اعضای کمیسیون دعوت نماید. داوطلبی عضویت در انجمن ها برای اعضای کمیسیون میسر نیست و هرگاه افراد مذکور داوطلب عضویت گردند مستغنی تلقی شده و طبق مقررات این ماده بجای آنان از افراد دیگر دعوت بعمل خواهد آمد. کمیسیون پس از رسیدگی اسامی افراد واجد شرایط قانونی رایبه مرجع حزبی مربوط در محل اعلان میکند تا طبق ضوابط حزبی و با توجه به تعداد داوطلبان و جمعیت هر حوزه انتخابیه حداکثر تا چهار برابر تعداد اعضای انجمن نامزدهای انتخاباتی از طرف حزب اعلام شود و رأی دهندگان می توانند فقط به افراد اعلام شده رأی دهند.

بعاد از انتشار اعلان اسامی داوطلبان واجد شرایط کمیسیون نسبت به تعیین اسامی ۲۴ نفر از معتمدین محلی باسواد از بین گروههای مختلف که دارای شرایط رأی دهنده باشند اقدام می نماید و فرماندار یا بخشدار از ۲ نفر مذکور برای تشکیل انجمن نظارت در محل بخشداری یا فرمانداری دعوت خواهد نمود.

دعوت شدگان در همان جلسه بارأی مخفی و اکثریت نسبی از بین خود هفت نفر را بعنوان عضو اصلی و هفت نفر را بعنوان عضو علی البدل انتخاب می کنند. برای تشکیل جلسه مذکور حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان ضروری است. در بخشهاییکه چند انتخابات در جویان باشد نماینده بخشداو در تشکیل انجمن وظایف بخشدار را بعهده خواهد داشت.

تبصره ۱ ماده ۱۰ - بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۱ - در بخشهاییکه انتخابات برای تشکیل چند انجمن شهر در جریان است تکالیف مربوط به احراز شرایط قانونی داوطلبان و تعیین ۲۴ نفر معتمدان و رسیدگی به شکایات موضوع ماده ۳ و سایر وظایف مربوط توسط کمیسیون مذکور در این ماده انجام خواهد شد.»

تبصره ۲ ماده ۱۰ - بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۲ - انجمنهای نظارت بر انتخابات با نظارت فرماندار و بخشدار محل مسئول صحت انتخابات خواهند بود.»

تبصره ۳ ماده ۱۰ - بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۳ - هرگاه قبل از تشکیل انجمن نظارت یک یا چند نفر از داوطلبان نمایندگی استعفاء دهند مراتب از طرف فرماندار یا بخشدار برای اطلاع رأی دهندگان اعلام میشود و داوطلب مستغنی حق استرداد استغفای خود را ندارد.»

تبصره ای بعنوان تبصره ۴ ماده ۱۰ الحاق میگردد:

تبصره ۴ - وزارت کشور مکلف است نسبت به تشکیل انجمن شهر در کلیه نفاطی که شهرداری تأسیس شده اقدام نماید.

ماده ۱۰ - بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۰ - از داوطلبان عضویت در انجمن شهر نباید برای عضویت انجمن نظارت و شعب اخذ رأی و شعبت نام دعوت بعمل آید ولی هر داوطلب میتواند برای نظارت در اخذ و قرائت آراء نماینده ای بانجمن نظارت و شعب اخذ رأی معرفی کند.

ماده ۱۱ - بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۱ - بمنظور تسریع اخذ رأی و استخراج آراء انجمنهای نظارت مکلفند با تصویب کمیسیون موضوع ماده ۱۰ به تعداد لازم شعب اخذ رأی مرکب از پنج نفر از اهالی همان محل تشکیل دهند. اعضای شعبه باید واجد شرایط انتخاب کننده باشند. محل شعب اخذ رأی حتی الامکان با توجه به جمعیت و امکانات ارتباطی محل تعیین میشود.»

ماده ۱۲ - بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۲ - انجمن نظارت و شعب آن غیر قابل انحلال است مگر آنکه اسباب تعطیل و تعویق انتخابات را فراهم کند و یا برخلاف وظایفی که طبق این قانون بعهده انجمن گذاشته شده عمل نمایند در اینصورت اگر موجبات تعطیل و تعویق از طرف شعبه باشد بنا به نظر اکثریت انجمن نظارت با موافقت فرماندار یا بخشدار شعبه مزبور منحل میشود و اگر از طرف انجمن نظارت باشد فرماندار یا بخشدار با موافقت کمیسیون پنج نفری (با اکثریت آراء) با ذکر دلایل اعضای علی البدل را برای ادامه امر انتخابات دعوت مینماید و ضمناً مراتب و دلایل تعطیل و تعویق را ضمن صورتجلسه ای برای تعقیب متخلفین بشورای دائمی انتخابات اعلام میدارد. در صورتیکه از این اقدامات نیز نتیجه ای حاصل نشود از طرف فرماندار یا بخشدار درخواست انحلال انجمن نظارت با نظر کمیسیون پنج نفری از طریق وزارت کشور بشورای دائمی

انتخابات موضوع ماده ۱۱ این قانون برای اتخاذ تصمیم توری احاله خواهد شد.

ماده ۲۲ - بشرح زیر اصلاح میگردد:

«ماده ۲۲ - هرگاه در انشاء جریان انتخابات یک یا چند نفر از اعضاء انجمن در آمدن بجلسات تعلل و یا از حضور استتکاف نمایند تا زمانیکه اکثریت باقی است جریان امر تعقیب و بعضو یا اعضاء مذکور اخضار میشود که حضور یابند چنانچه عضوی تا دو جلسه پس از اخضار در استتکاف و تعلل خود باقی باشد فرماندار یا بخشدار یک یا چند نفر از اعضاء علی البدل را بحکم قرعه برای عضویت انجمن دعوت مینماید و اگر اکثریت اعضاء انجمن نظارت از حضور در انجمن استتکاف نمایند و یا پس از ختم انتخابات از دادن اعتبار نامه خودداری کنند فرماندار یا بخشدار علل و موجبات آنرا تحقیق و در زرع محظوظ اهتمام مینماید و در صورتیکه اهتمام فرماندار یا بخشدار مؤثر نشود و اکثریت اعضاء انجمن یا تمام اعضاء انجمن اعم از اصلی و علی البدل همچنان استتکاف و یا استعفاء نمایند یا بواسطه فقدان اکثریت انجمن نتواند بوظائف قانونی خود عمل کند کمیسیون مقرر در ماده ۱۰ در تجدید اعضاء انجمن نظارت به تعداد کسری اقدام می نماید و انتخابات را خاتمه میدهد و اشخاصی که موجبات تعطیل و تعویق و انحلال انجمن را فراهم کرده باشند طبق ماده ۸۷ این قانون مورد تعقیب قرار خواهند گرفت.»

بند ۴ ماده ۲۳ - بشرح زیر اصلاح میگردد:

«بند ۴ - اسامی داوطلبین آن حوزه که طبق ماده ۱۰ از طرف حزب اعلام شده است.»

ماده ۳۰ - بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۳۰ - ضمن انتشار اسامی دارندگان رأی انجمن نظارت تاریخ قبول شکایات را که باید از فردای همان روز شروع شود تعیین میکند و اگر از انتخاب کنندگان یا انتخاب شوندگان کسی از جریان انتخابات شکایت داشته باشد ظرف یک هفته با اطلاع انجمن نظارت میرساند و انجمن نظارت بعد از انقضای یک هفته شکایاتی نمی پذیرد و مبتنی ظرف یک هفته شکایات واصله با حضور کمیسیون پنج نفری رسیدگی میکند در صورتیکه شکایت بنظر انجمن وارد باشد و ثابت شود که منتخب دارای شرایط مقرر در ماده ۱۰ و ۱۱ این قانون نیست مراتب را در صورت مجلس ذکر میکند و اعتبار نامه را برای نفر بعدی که دارای رأی بیشتری می باشد صادر می نماید و هرگاه تشخیص داده که در انتخابات اعمالی برخلاف قانون صورت گرفته موضوع

را با تنظیم صورت مجلس برای اتخاذ تصمیم بشورای موضوع ماده ۱۱ این قانون احاله می نماید و طبق نظر شورا عمل میکند.

تبصره زیر بماده ۳۰ الحاق میگردد:

«تبصره - روز و ساعت تشکیل جلسات با دستور کار انجمن حداقل ۲۴ ساعت قبل در تابلو کنار در ورودی شهرداری آگهی میشود.»

ماده ای بعنوان ماده ۱۱۱ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۱ - بمنظور ایجاد رویه واحد در انجام انتخابات و همچنین رسیدگی به اختلاف نظر در چگونگی اجرای قوانین و مقررات مربوط به انتخابات انجمنها، شورای دائمی انتخابات به ریاست وزیر کشور و عضویت افراد زیر تشکیل میگردد:

۱ - معاون وزارت کشور.

۲ - رئیس کانون وکلا.

۳ - مدیر کل قضائی وزارت دادگستری.

۴ - دو نفر اعضاء انتخابی از هیئت اجرایی و دو نفر اعضاء انتخابی از دفتر سیاسی حزب.

۵ - دو نفر که در امر انتخابات بصیر و صاحب نظر باشند به انتخاب وزیر کشور.

۶ - مدیر کل دفتر انتخابات وزارت کشور که سمت دبیری شورا را نیز بعهده خواهد داشت.

ماده ای بعنوان ماده ۱۱۱ با چهار تبصره بقانون شهرداری الحاق میگردد.

ماده ۱۱۱ - شورای دائمی انتخابات با رعایت مقررات مربوط نسبت بموارد زیر رسیدگی و اتخاذ تصمیم مینماید و تصمیمات شورا قطعی و لازم الاجراء است.

۱ - انحلال انجمن نظارت.

۲ - ابطال انتخابات انجمنها و تعیین تکلیف آنها.

۳ - رسیدگی به شکایات از انجمنهای نظارت در جریان انتخابات.

۴ - رسیدگی و اظهار نظر در مورد اختلاف بین انجمنهای نظارت و فرماندار یا بخشدار در مورد انحلال شعب اخذ رأی.

۵ - رسیدگی و تعیین تکلیف نسبت بسایر مسائل مربوط بانخابات که از طرف رئیس شورا مطرح میشود.

تبصره ۱ - هرگاه شورا ضمن رسیدگیهای خود به تخلف اعضاء انجمنهای نظارت برخورد نماید مراتب را برای تعقیب به مراجع صالح اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲- جلسات شورا بدعوت رئیس شورا تشکیل میشود. دستور جلسه از طرف رئیس شورا تعیین میگردد. برای تشکیل شورا حضور لااقل هفت نفر از اعضاء لازم است و مصوبات شورا با اکثریت نسبی معتبر خواهد بود.

تبصره ۳- در مواردی که شورا ضروری بداند می تواند از نظر مشورتی افراد مجرب و بصیر استفاده نماید.

تبصره ۴- شورا می تواند رسیدگی و تحقیق نسبت بمواردیکه لازم بداند به کمیسیون در مراکز استان و فرمانداری کل مرکب از استاندار یا فرماندار کل و رئیس عالیترین دادگاه محل - دادستان استان یا شهرستان حسب مورد- رئیس شورای حزب در استان واگذار نماید.

کمیسیون مزبور مکلف است نسبت بموارد ارجاع شده اقدام و نتیجه رسیدگیها و تحقیقات را به شورا اعلام نماید.

ماده ۱۱۶- بعنوان ماده ۱۱۶ با دو تبصره به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۶- بمنظور ایجاد هماهنگی در اجرای انتخابات انجمن شهر و شورای آموزش و پرورش منطقه ای انتخابات شورای مذکور در کلیه موارد با استثنای بند ۴ ماده ۹ و بندهای ۴ و ۵ ماده ۱۰ این قانون تابع مقررات مربوط به انتخابات انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۱- اعضای انتخابی شورای آموزش و پرورش منطقه ای تشکیل میشوند از منتخبین شهرها به تعداد مقرر در بند ۱۱ ماده یک آیین نامه اجرائی ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه ای که باری مستقیم انتخاب خواهند شد و عضو انجمن شهرستان در بخش مربوط:

تبصره ۲- هرگاه تعداد اعضای انجمن شهرستان در بخش بیش از یک نفر باشد و یا چند بخش در محدوده عمل شورا قرار داشته باشند انجمن شهرستان ازین آنان یک نفر را برای عضویت در شورای آموزش و پرورش منطقه ای مربوط معین خواهد نمود. در مراکز شهرستانها که رئیس انجمن شهرستان طبق بند ۱۲ آیین نامه فوق در شورا عضویت دارد تعیین نماینده دیگری از انجمن شهرستان ضرورت نخواهد داشت.

ماده ۱۱۷ بعنوان ماده ۱۱۷ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۷- وزارت کشور می تواند بمنظور تأمین کمیود نیروی انسانی مورد لزوم در زمان انتخابات از خدمات افراد مجرب و بصیر دولتی و غیر دولتی و بازنشستگان از طریق

خرید خدمت و در حدود اعتبارات مصوب استفاده نماید. ماده ۱۱۸ بعنوان ماده ۱۱۸ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۸- در هر زمان که وزارت کشور آمادگی لازم را برای استفاده از کارمندان های کامپیوتر در هر مرحله ای از انتخابات و یا در هر حوزه انتخابیه داشته باشد چگونگی اجرای انتخابات در آن مرحله و یا در آن حوزه طبق دستورالعملهای وزارت کشور خواهد بود.

ماده ۱۱۹ بعنوان ماده ۱۱۹ بقانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۹- با استثنای تبصره های ۱ اصلاحی و الحاقی ماده ۱۱۶ و ماده ۱۱۷ الحاقی و تبصره های آن بقیه مقررات این اصلاحیه شامل انجمنهای شهرستان نیز خواهد بود. مخیر کمیسیون کشور - قدرت الله واحدی

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای شیخ الاسلامی بفرمائید.

شیخ الاسلامی - جناب رئیس چند مورد اصلاح عبارتی و جایی است عرض می کنم در خود متن ماده واحده مرسوم بعد از تبصره ماده ۳ عبارت قانون شهرداری مصوب.....

از قلم افتاده است که باید اضافه شود در آخر همین ماده بجای «قانون شهرداری الحاق میگردد» باید نوشته شود «قانون مذکور الحاق میگردد». در صفحه ۳ آنجا یک نوشته شده «در اولین جلسه یک انجمن تشکیل میشود» تشکیل میدهد درست است و در ماده ۴ سطر ما قبل آخر که میگوید «داوطلبی خود را..... قبل از کلمه داوطلبی باید کلمه برگ اضافه شود این کلمه «برگ» از قلم افتاده است و در صفحه ۵ در بخشهایی که چند انتخابات در جریان

باشد بعد از کلمه انتخابات باید اضافه شود برای تشکیل چند انجمن» که باینصورت درمیآید «در بخشهایی که چند انتخابات برای تشکیل چند انجمن شهر در جریان باشد این شهر در خود ماده هست ولی در تبصره از قلم افتاده استدعای کم اصلاح بفرمائید در همین صفحه نوشته شده تبصره ۱ ماده ۱۰، ماده ۵ صحیح است. در واسطه صفحه ۹، در آخر جمله «موضوع را با تنظیم صورت مجلس برای اتخاذ تصمیم» جمله از طریق وزارت کشور» از قلم افتاده است در صفحه ۱۰ سطر چهارم در بند ۲ نوشته شده رئیس کانون وکلا، کلمه دادگستری باید اضافه شود چون به کانون وکلای دادگستری معروف است در آخرین ماده که ۹ است بقیه مقررات این اصلاحیه شامل، این کلمه «انتخابات»

از قلم افتاده شامل انتخابات انجمنهای شهرستان نیز خواهد بود کلمه «انتخابات» باید اضافه شود. متشکرم. رئیس - اشتباهات چاپی اصلاح میشود آقای دکتر طیب بفرمائید.

دکتر طیب - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند لایحه ای که مورد بحث است شور دوم قانون اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری دارای یک روح و یک تفکری است که در این لایحه منعکس شده و در جلسه گذشته که شور اول مطرح بود یک عده از همکاران پیشنهاداتی دادند که تقریباً مشابه بود اینجانب و جناب آقای دکتر عاملی هم پیشنهادی دادیم مبنی بر اینکه در بند یک ماده ۱ استثنائی است و در آن یک عده در مقامات مملکتی از شرکت در انجمنهای دموکراتیک و شهرداری ممنوعیت دارند به استثنای استادان، دانشیاران، استادیاران و سایر افرادی که در مؤسسات آموزش عالی تدریس می کنند مشروط به اینکه شغل دولتی دیگر نداشته باشند این ناظر بر این است که سطح گفت و شنود و تصمیم گیری در انجمن های شهر و دموکراتیک به پیروی از منویات رهبری و فرماندهی رستاخیز و انقلاب ملت ایران بالاتر بیاید از این رو ما درخواست کردیم که کلمه عالی حذف شود تا این مسئله و این روح بتواند عمومیت داشته باشد و در تمام مملکت ایران دبیران و آموزگاران بتوانند در انجمنهای دموکراتیک شرکت داشته باشند و سطح گفت و شنود و مشارکت سیاسی و تصمیم گیری را بالاتر ببرند در این ماده در کمیسیون بحث شد و متأسفانه آن نظری که پیشنهاد دهندگان داشتند نتوانست در مصوبه کمیسیون که امروز مطرح است انعکاس پیدا کند همانظوری که میدانید مؤسسات آموزش عالی اکثراً در مراکز پر جمعیت و استانهای مملکت متمرکز شده اند و اگر کلمه عالی حذف نشود دبیران و آموزگاران نتوانند مشمول شرکت در این گونه انجمنها بشوند اکثر مناطق مملکتی ما نمیتوانند از وجود این عناصر استفاده کنند و برداشت من اینست که برخلاف برنامه هائی است که مورد توجه سیاست های عالی مملکت است خصوصاً اینکه میبایست بمقام شغلی و اجتماعی معلمین در جامعه توجه شود و اینها بتوانند همانطور که شاید باید شرکت داشته باشند در تمام مسائلی که مربوط به خودشان است و تشویق به خدمت در مناطق دور افتاده مملکت بشوند که تا اندازه ای رفع مشکل بشود مسائلی مطرح بود که ممکن است با توجه و احترام موقعیت شغلی که

معلمین دارند انجمنها قیافه یک جانبه و یک دست پیدا کنند و این مغایر با هماهنگی همه صفوف و تشرهای اجتماعی است من فکر میکنم این موضوع نمیتواند مورد نگرانی قرار بگیرد. اول آنکه معلمین اگر مشارکت بیشتری داشته باشند چه بهتر. چون عناصر روشنفکر و با سواد هستند و مورد بحث ما اغلب مناطق و جاهائی هستند که ممکن است افراد خیلی خیلی روشنفکر در آنجا وجود نداشته باشند و جوانان مملکت هم به شرکت در امور انتخاباتی علاقمندی بیشتری نشان خواهند داد. غیر از این مطلب کمیسیونهای ه نظری و هیأتی برای بررسی هست که داوطلبین را در مراجع گوناگون مورد بررسی قرار میدهد کمتر اتفاق می افتد که انجمنهای دموکراتیک همه یک دست باشند و همه قاضی یا طیب یا ازیک طرف بخصوصی باشند بخصوص که مردم رأی خواهند داد و رأی مردم مورد احترام خاصی خواهد بود گفته شد که معلمین با این ترتیب از اشتغال به کار آموزش خودشان بازمی مانند میدانیم اکثر معلمین در هفته بیش از ۲ ساعت شغل معلمی ندارند و در سایر اوقات از نیروی انسانی آنها میشود استفاده کرد و انجمنها هم وقت زیادی نگیرند از همه اینها بالاتر در قطعنامه کنفرانس ارزشیابی انقلاب آموزشی در قسمت چهارم بالا بردن موقعیت اجتماعی و شغلی معلمان قرار است که مورد توجه باشد بنابراین چون آقای اشرف حریری پیشنهادی داده بود که شیه پیشنهاد اینجانب و آقای دکتر عاملی است که تقدیم داشته بودیم درخواست من اینست این پیشنهاد مورد توجه همکاران عزیز قرار بگیرد که موافقت بفرمایند با حذف کلمه عالی. تمام کسانی که در مؤسسات آموزش عالی تدریس می کنند حق شرکت در انتخاب شدن در انجمنهای دموکراتیک را داشته باشند متشکرم. (صحیح است).

رئیس - آقای حریری بفرمائید. اشرف حریری - با اجازه ریاست محترم و همکاران عزیز بر اساس لایحه اصلاحی مربوط به پاره ای از مواد قانون شهرداریها به استادان و دانشیاران و سایر افرادی که در مؤسسات آموزش عالی تدریس میکنند اجازه داده شده است که عضویت انجمنهای دموکراتیک را داشته باشند بنده در جلسه گذشته پیشنهادی دادم که دبیران و آموزگاران کم منحصرأ در کار آموزش کاری کنند و شغل تدریس دارند به آنها نیز اجازه داده شود

در محل مأموریت خود عضویت مجامع دمکراتیک را داشته باشند توضیحاً بعرض میرسانم چون انجمنهای دمکراتیک بعد از این باید محل رسیدگی و تجزیه و تحلیل دقیق مسائل اجتماعی و اقتصادی ما باشد بنابراین لازم است که اعضای آن افرادی باشند که آگاهی و دانش و بینش کافی اجتماعی داشته باشند بعلاوه دلیل ندارد کسانی که در مؤسسات آموزش عالی تدریس می کنند کادر آموزشی بحساب بیایند و مدرس محسوب بشوند و کسانی که در کادر آموزشی متوسطه و ابتدائی با تدریس اشتغال دارند مدرس بحساب نیایند. اینست که بنده بآردیگر پیشنهاد خودم را مطرح میکنم و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - بنده تصور میکنم با احترامی که معلم در جامعه ما دارد این پیشنهاد بسیار خوبی است، نظر آقای دکتر طیبی را هم تأمین میکند.

مظهری - بشرط آنکه جمله «منحصراً تدریس میکنند» حتماً اضافه شود.

رئیس - این جمله در پیشنهاد ایشان وجود دارد. خانم برومند فرمایشی دارید؟

بانو برومند - بلی.

رئیس - شما مخالفان فرهنگیان هستید؟

بانو برومند - اگر اجازه بفرمائید عرض میکنم علاوه بر اینکه مخالف نیستم نهایت احترام را هم برایشان قائلم، لابد مستحضر هستید خودم نیز مدتی عضو انجمن شهرستان و شهر بودم این انجمن ها کارشان خیلی جدی است و باید هم باشد.

منتظری - مگر کار معلم شوخی است؟

بانو برومند - اگر اجازه میفرمائید بنده صحبت را بکنم و الا بروم بنشینم.

(نمایندگان - مطلبان را بفرمائید) پس لطفاً اجازه بفرمائید من نتیجه گیری از صحبت بکنم بعد اعتراض بکنید، معالین در هفته چند ساعت کار دارند و ما با کمبود معلمی که داریم و ساعات کارشان زیاد است و زحمشان زیاد، آقایان موافق با این لایحه، با اهمیت کار انجمن را در نظر نکرده اند یا اهمیت معلم بودن را و تدریس را در نظر نمیگیرند. انجمن شهر تنها هفته ای یک یا دو روز تشکیل جلسه دادن نیست کمیسیونهای مختلف دارد که اعضای این انجمن باید بمسائل مختلف و گرفتاریهای مهم انجمن شهر رسیدگی کنند و این در هفته با ساعاتی که یک معلم تدریس میکند درست در نمیآید و بیش از آن ساعاتی که معلم تدریس میکند وقت بگیرد (یکی از نمایندگان -

در شهر ۳۰ هزار نفری ما هفت نفر دبیر عضو انجمن شهر هستند) نمیتوانیم بگوئیم که در شهر ۳۰ هزار نفری معلم عضو انجمن شهر باشد و در شهری که یک میلیون جمعیت دارد عضو انجمن شهر نباشد بنابراین اگر یک معلم بخواهد وظیفه اش را بنحوا حسن انجام بدهد نمیتواند عضو انجمن شهر باشد و یک کار پر مشغله و پر گرفتاری مانند کار تدریس و معلمی داشته باشد گذشته از این یک معلم در سنگری که هست خیلی بیشتر میتواند خدمت بجامعه بکند چرا افرادی که فراغت بیشتری دارند و بصیرت دارند انتخاب نشوند و از وجود آنها استفاده نشود و یک عده معلمی که واقعا گرفتارند و باید به بچه های مردم برسند در انجمن ها عضو شوند من واقعا مخالفم، اما اینکه عضویت افراد آموزش عالی هست آنها مسلماً فراغت بیشتری دارند و هیچوقت یک استاد گرفتاری یک معلم را ندارد (دکتر منتظری - شما اطلاع ندارید).

رئیس - خیال میکنم سوء تفاهمی برای خانم برومند پیش آمده و تصور کرده اند که انجمن شهر فقط باید از دبیران و آموزگاران تشکیل شود. اینطور نیست بلکه آنها را از یک حق محروم کردن مطرح است. آقای مظهری بفرمائید.

مظهری - عرض کنم که در لایحه پیش بینی شده بود استادان دانشگاه می توانند عضویت انجمنها را داشته باشند خود بنده این پیشنهاد را کردم وقتی که ما این حق را برای استاد قابل هستیم چه تفاوتی هست بین یک دبیر یا یک معلم یا یک استاد دانشگاه، اگر مسأله فرصت نداشته مطرح است بنظر بنده استاد بیشتر احتیاج بمطالعه و تحقیق و تتبع دارد تا یک آموزگار یا کمک آموزگار یا دبیر، یا باید کادر آموزشی را بکلی کنار بگذارید و یا این حق را برای همه کادر آموزشی بدهید، بنده به کادر آموزشی تکیه می کنم، معاون و رئیس فلان قسمت مطرح نیست، کسانی که منحصراً تدریس می کنند و بکار تدریس اشتغال دارند و بآن صورت وابستگی به دستگاه دولت ندارند که یک کارمند دولت دارد، اگر این حق برای استاد دانشگاه هست باید برای معلم هم باشد بنده معتقدم اگر کار آموزشی مغایرت دارد با کار انجمن باید مسئله آموزش عالی را هم کنار گذاشت بنظر بنده استاد اگر حق داشته باشد بیرون به انجمن معلم که فرصت بیشتری دارد طبعاً او هم باید برود.

رئیس - آقای دکتر شادمان بفرمائید.

دکتر شادمان (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - بنده ضمن تشکر از این احساساتی که نسبت به کادر آموزشی مملکت ابراز میشود خولستم نظر دولت را در این مورد

عرض کنم با نظری که آقایان بیان فرمودند با انحصار اینکه فقط کادر آموزشی باشد دولت موافق است.

رئیس - پیشنهاد آقای حریری نیز به همین ترتیب است «کسانی که بکار تدریس اشتغال داشته باشند» بنابراین به پیشنهاد آقای حریری رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۱۲ - اعلام وصول لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون تصفیه امور ورشکستگی و الحاق دو ماده بان و اصلاح بعضی از مواد قانون تجارت و الحاق پنج تبصره بقانون مزبور از مجلس سنا.

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) درقبال لایحه شماره ۶۵۱۴ مورخ ۲۰۳۴/۱۰/۲ دولت راجع باصلاح بعضی از مواد قانون تصفیه امور ورشکستگی و الحاق دو ماده بان و اصلاح بعضی از مواد قانون تجارت و الحاق پنج تبصره بقانون مزبور در جلسه روز چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۲۰۳۵ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - ختم جلسه.

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم دستور و موقع جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(جلسه ساعت دوازده و پانزده دقیقه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

سؤال آقای حسین میرزالیو از وزارت رفاه اجتماعی.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

باستحضار میرساند اخیراً شایع شده داروهای حشره کش مایعی از قبیل (پین پاف - افکن - فلتس) دارای مواد سرطان زای خون میباشند چون با فرارسیدن تابستان و آغاز فصل گرما ضرورت استفاده از آنها بمنظور قلع و قمع حشرات در خانواده ها اجتناب ناپذیر است علیهذا تقاضا میندم مقرر فرمایند مراتب بدولت ابلاغ تا وزیر محترم رفاه و تندرستی توضیحات لازم در این باره داده و از مردم و بصرف کنندگان نگرانی رفع رجوع نمایند.

با عرض احترام - حسین میرزالیو